

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ
ANA BİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ÖĞRETMENLERİNİN İNTERNET
ORTAMINDAKİ EDEBİYAT EĞİTİMİNE YÖNELİK SİTELERE
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mehmet AKTAN

Antalya,2019

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ
ANA BİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ÖĞRETMENLERİNİN İNTERNET
ORTAMINDAKİ EDEBİYAT EĞİTİMİNE YÖNELİK SİTELERE
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mehmet AKTAN

Danışman:

Prof. Dr. Tülin ARSEVEN

Antalya,2019

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı dűşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakalardan gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullandığımda alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitű tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

Mehmet AKTAN

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Mehmet AKTAN'ın bu çalışması 18.07.2019 tarihinde jürimiz tarafından Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans Programında **Yüksek Lisans Tezi** olarak **oy birliği/oy çokluğu** ile kabul edilmiştir

Başkan : Prof. Dr. İlhan GÜNBAZI
Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Üye : Dr. Öğretim Üyesi Rıza OĞRAŞ
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Türkçe ve Sosyal
Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı

Üye (Danışman) : Prof. Dr. Tülin ARSEVEN
Akdeniz Üniversitesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi
Anabilim Dalı

İMZA

YÜKSEK LİSANS TEZİNİN ADI:

ONAY: Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunun ..... tarihli ve ..... sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Ramazan KARATAŞ
Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Gönül kimi sevdiyse onda mutludur. Akdeniz Üniversitesini kendi evim gibi bildim. Mülakata girdiğim gün sohbeti ve yaklaşımına hayran kaldığım öğretmenime ders dönemim boyunca da hep takdirkâr oldum. Her hafta önümde zor gibi görünen 250 km yolu bir hevesle geldim gittim. Şarkikaraağaç'tan Antalya'ya... Ondan öğreneceğim kazanımlar bana daima güç verdi. Ders dönemi bir bahar rüyası gibi gelip geçiverdi. Tez dönemimde de bana sonsuz desteklerini sunan ve kendimi karşısında sürekli minnettar hissettiğim Tez Danışmanım Prof. Dr. Tülin ARSEVEN'e katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

Bu süreçte çocuklarımın bakımını tamamen üstlenen ve “babanızı rahatsız etmeyin, ödevini yapıyor” diyerek çocuklarımızı benim çalışma ortamına yaklaştırmayan hayat arkadaşım ve canım eşim olan Şemen AKTAN'a şükran borçluyum.

Bugüne kadar eğitim dâhil her konuda arkamızda duran, gecesini gündüzüne katıp, bizleri vatansever bir ruhla şimdiye kadar bakıp büyüten, varlığıyla bizi gururlandıran ve en büyük sevgi, saygı ve onuru hak eden biricik aileme, özellikle babam Kemal AKTAN'a sonsuz teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

ÖZET

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ÖĞRETMENLERİNİN İNTERNET ORTAMINDAKİ EDEBİYAT EĞİTİMİNE YÖNELİK SİTELERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

AKTAN, Mehmet

Yüksek Lisans, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Programı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Tülin ARSEVEN

Temmuz,2019; 84 sayfa

Bu araştırmada Isparta ilindeki resmi ve özel ortaöğretim düzeyi okullarda görev yapan Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin internet ortamındaki edebiyat eğitimine yönelik sitelere ilişkin görüşlerinin saptanması amaçlanmıştır.

Araştırmanın evrenini Isparta ilindeki resmi ve özel ortaöğretim düzeyi okullarda görevli 201 Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise evrenden geri dönüş oranı dikkate alınarak belirlenmiştir. Evrende bulunan 201 Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeninden 151 öğretmen gönderilen ankete katılmıştır. Verilerin analizi örneklemi oluşturan 151 kişi üzerinden yapılmıştır. Örneklemi oluşturan bu 151 kişi evrende bulunan kişilerin %75'ine karşılık gelmektedir.

Araştırma sonucunda, Isparta ilinde görev yapan Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin Edebiyat öğretimine yönelik internet sitelerinden çoğunlukla yararlandıkları, bu siteleri öğretmenler açısından yararlı gördükleri, edebiyat sitelerini ders, seminer, konu, vb. hazırlıklarında kullandıkları ortaya çıkmıştır.

Elde edilen sonuçlar kapsamında yapılan değerlendirmede edebiyat sitelerinin edebiyat öğretimine olumlu katkısının olduğu bulgusuna varılmıştır.

***Anahtar Kelimeler:* Türk Dili ve Edebiyatı, Edebiyat Siteleri, Isparta.**

ABSTRACT

TURKISH LANGUAGE and LITERATURE TEACHERS' OPINIONS on SITES for LITERATURE EDUCATION in the INTERNET SETTING

AKTAN, Mehmet

Master, Institute of Educational Sciences Turkish and Social Sciences Education

Turkish Language and Literature Teaching

Supervisor: Prof. Dr. Tülin ARSEVEN

July, 2019; 84 pages

It was aimed to discover the opinions of Turkish Language and Literature Teachers working in public and private secondary level schools on sites for literature education in the internet setting in this study.

The population of the research consists of 201 Turkish Language and Literature teachers working in secondary level public and private schools in Isparta. The sampling of the study was determined by considering the return rate from the population. 151 teachers out of 201 Turkish Language and Literature Teachers in the population participated in the questionnaire. The analysis of the data was carried out on 151 participants in the sampling. These 151 participants in the sampling corresponds to seventy-five percent of the people in the population.

As a result of the research, it was found out that Turkish Language and Literature Teachers working in Isparta province mostly utilized from the web sites for literature teaching and they found these sites useful for teachers, and also they benefitted from literature sites for courses, seminars and subject preparation.

In the discussion within the scope of the obtained results, it was found that literary websites had positive contribution to literature teaching.

Key Words: *Turkish Language and Literature Teaching, Online Literature Sites, Isparta.*

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar DİZİNİ	vii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	2
1.3. Araştırmanın Önemi	2
1.4. Araştırmanın Varsayımları (Sayılıtlar)	3
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	3
1.6. Tanımlar	3
1.7. Önceki Çalışmalar	3

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Edebiyat Kavramı	5
2.2. Edebiyatın Tanımı	6
2.2.1. Söz Eksenli Edebiyat Tanımları	6
2.2.2. Yazı Eksenli Edebiyat Tanımları	7
2.2.3. Dil Eksenli Edebiyat Tanımları	7
2.2.4. Metin Eksenli Edebiyat Tanımları	7
2.2.5. Bilim ve Kültür Eksenli Edebiyat Tanımları	7
2.2.6. Eğitim Eksenli Edebiyat Tanımları	7
2.3. Edebiyatın Mahiyeti	8
2.4. Edebiyatın Özellikleri	8
2.5. Edebiyatın İşlevleri	9
2.6. Türkiye’de Dil ve Edebiyat Öğretimi	9
2.6.1. 1923 Yılına Kadar Olan Dönemde Edebiyat Öğretimi	10
2.6.2. 1923 Yılı ve Sonrası Dönemde Edebiyat Öğretimi	13
2.7. Edebiyat Siteleri	21
2.7.1. www.edebiyatogretmeni.org Muhtevası	21

2.7.2. www.edebiyatyuvasi.com Muhtevası.....	22
2.7.3. http://www.dersimizedebiyat.net Muhtevası	22
2.7.4. http://gazelce.net Muhtevası	22
2.7.5. http://www.edebiyatdunyasi.com Muhtevası.....	23

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli	24
3.2. Evren ve Örneklem	24
3.3. Veri Toplama Araçları	24
3.4. Verilerin Toplanması	25
3.5. Verilerin Analizi	25

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Demografik Bilgiler	26
4.1.1. Cinsiyet Durumu.....	26
4.1.2. Eğitim Durumu	26
4.1.3. Görev Yapılan Okul Durumu	27
4.1.4. Meslekteki Görev Süresi Durumu	27
4.1.5. Mezun Olunan Fakülte Durumu	28
4.2. Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin Edebiyat Sitelerinden Yararlanma Düzeyleri.....	28
4.2.1. Bilişim Teknolojileri ve İnternet Kullanım Durumu.....	28
4.2.2. Edebiyat Sitelerinden Yararlanma Durumu	29
4.2.3. Sosyal Medya (Facebook, Twitter ve İnstagram) Platformunda Takip Edilen Grup/Sayfa Durumu	29
4.2.4. Edebiyat Sitelerini Tercih Etme Durumu	30
4.2.5. Edebiyat Sitelerinin Öğretmenler Açısından Yarar Durumu	31
4.2.6. Edebiyat Sitesi İçeriğine Hiç Katkıda Bulunma Durumu.....	32
4.2.7. Edebiyat Sitesi Forumlarında Meslektaşlarla Fikir Alışverişi Durumu.....	32
4.2.8. Ders, Seminer, Konu vb. Hazırlık İçin Edebiyat Sitelerinden Yararlanma Durumu	33
4.2.9. Ders, Seminer, Konu, vb. Hazırlık İçin Edebiyat Geçirilen Süre Durumu..	33
4.2.10. Sınıf Ortamında Ders İşlerken Edebiyat Sitelerine Başvurma Durumu.....	34
4.2.11. Edebiyat Sitelerine Girmek İçin Kullanılan Teknolojik Alet Durumu.....	35

4.2.12. Edebiyat Siteleri Üzerinde Araştırma Yaparken Kullanılan Uzantı Durumu	35
4.2.13. Edebiyat Sitelerinden Dersinize Yönelik Bulduğunuz Kaynak ve Materyal Durumu	36
4.2.14. Edebiyat Sitelerine Duyulan İhtiyaç Durumu	37
4.2.15. Edebiyat Sitelerindeki Ders Uygulamalarının Derse Etki Durumu	38
4.2.16. Öğrencilerinizi Edebiyat Sitelerine Yönlendirme Durumu.....	38
4.3. Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin Edebiyat Sitelerini Kaynak Amaçlı Kullanma Durumu	39
4.4. Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerine Göre Edebiyat Sitelerinin Eğitsel Etkisi Durumu	46
4.5. Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin Demografik Bilgileri ile Edebiyat Sitelerinden Yararlanma Düzeylerinin Karşılaştırılması	53

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma.....	59
5.2. Öneriler	63
5.2.1. Araştırmacılara Öneriler	63
5.2.2. Uygulayıcılara Öneriler.....	64
KAYNAKLAR	65
EKLER	68
ÖZGEÇMİŞ	75
İNTİHAL RAPORU	.....

TABLULAR DİZİNİ

Tablo 2.1. Yedi yıllık idadilerin haftalık ders saati dağılımı	12
Tablo 2.2. Beş yıllık idadilerin haftalık ders saati dağılımı	12
Tablo 2.3. 1952’de Türk Dili ve Edebiyatı dersinin haftalık ders saati dağılımı	16
Tablo 2.4. 1956 yılının Türk Dili ve Edebiyatı dersinin haftalık ders saati dağılımı ...	16
Tablo 2.5. 1957 yılının Türk Dili ve Edebiyatı dersinin haftalık ders saati	17
Tablo 2.6. 1976 yılının Türk Dili ve Edebiyatı dersinin haftalık ders programı	17
Tablo 2.7. 1991-1995 Türk Dili ve Edebiyatı dersinin haftalık ders saati dağılımı	19
Tablo 2.8. 1995-1996 Türk Dili ve Edebiyatı dersinin haftalık ders saati dağılımı	19
Tablo 4.1. Çalışma grubu katılımcılarının cinsiyete göre dağılımları	26
Tablo 4.2. Çalışma grubu katılımcılarının eğitim durumlarına göre dağılımları	26
Tablo 4.3. Çalışma grubu katılımcılarının görev yapmış oldukları okul türlerine göre dağılımları	27
Tablo 4.4. Çalışma grubu katılımcılarının meslekteki görev sürelerine göre dağılımları	27
Tablo 4.5. Çalışma grubu katılımcılarının mezun oldukları okul türlerine göre dağılımları	28
Tablo 4.6. Çalışma grubu katılımcılarının bilişim teknolojileri ve internet kullanımı düzeylerine göre dağılımları	28
Tablo 4.7. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili internet sitelerinden yararlanma durumlarına göre dağılımları	29
Tablo 4.8. Çalışma grubu katılımcılarının sosyal medya platformunda takip etmekte olduğu edebiyat gruplarına göre dağılımları	29
Tablo 4.9. Çalışma grubu katılımcılarının kullanmış oldukları edebiyat sitelerini tercih etme sebeplerine göre dağılımları	30
Tablo 4.10. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat eğitim ve öğretim sitelerinin öğretmenler açısından yararlarına göre dağılımları	31
Tablo 4.11. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitesi içeriklerine katkıda bulunup bulunmadıklarına göre dağılımları	32
Tablo 4.12. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitesi forumlarında meslektaşlarıyla fikir alışverişi yapıp yapmadıklarına göre dağılımları	32
Tablo 4.13. Çalışma grubu katılımcılarının ders, seminer, konu vb. hazırlık için edebiyat sitelerini kullanma durumlarına göre dağılımları	33

Tablo 4.14. Çalışma grubu katılımcılarının ders vs. hazırlık için edebiyat site ve forumlarında geçirmiş olduğu sürelerle göre dağılımları	33
Tablo 4.15. Çalışma grubu katılımcılarının sınıf ortamında ders işlerken edebiyat sitelerine başvurup başvurmadıklarına göre dağılımları	34
Tablo 4.16. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitelerine girmek için kullandığı teknolojik aletlere göre dağılımları.....	35
Tablo 4.17. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitelerinde araştırma yaparken kulanmış oldukları uzantılara göre dağılımları.....	35
Tablo 4.18. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitelerinden derslerine yönelik bulmuş olduğu kaynak ve materyallerin yeterlilik durumlarına göre dağılımları	36
Tablo 4.19. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitelerine ihtiyaçlarına göre dağılımları.....	37
Tablo 4.20. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitelerindeki ders uygulamalarından yararlanmalarının derslerine etkilerine göre dağılımları	38
Tablo 4.21. Çalışma grubu katılımcılarının öğrencilerini dersle ilgili çalışmalarını için edebiyat sitelerine dağılımları	38
Tablo 4.22. Derslerimde kullanmak için ders notları bulurum.....	39
Tablo 4.23. Derslerimle ilgili sunular bulurum	40
Tablo 4.24. Derslerimde kullanmak için resim ve grafik gibi görseller bulurum	40
Tablo 4.25. Eğitsel oyun, benzetim animasyon vb. etkileşimli materyaller bulurum ..	41
Tablo 4.26. Diğer öğretmenler ile materyaller paylaşırım.....	41
Tablo 4.27. Ders proje ve ödevlerinin uygulanmasında yararlanırım	42
Tablo 4.28. Ölçme ve değerlendirmede internette yer alan elektronik ortamlardan (e-portfolyo vb.) yararlanırım	42
Tablo 4.29. Sınavlarda kullanmak için soru bulurum.....	43
Tablo 4.30. Dersler ile ilgili liseden üniversiteye geçişte çıkmış soruları bulurum	43
Tablo 4.31. Derslerle ilgili roman, hikâye, şiir bulurum	44
Tablo 4.32. Derslerle ilgili edebiyat bulmacaları bulurum.....	44
Tablo 4.33. Derslerle ilgili etkileşimli tahta uygulamaları bulurum.....	45
Tablo 4.34. Derslerle ilgili kavram haritası bulurum.....	45
Tablo 4.35. Derslerle ilgili yıllık ve günlük plan bulurum	46
Tablo 4.36. Derslerde edebiyat sitelerinden yararlanılması derslere karşı tutumu olumlu yönde etkiler	46

Tablo 4.37. Edebiyat sitelerinin konu anlatımı okuldaki geleneksel öğretimlerinin yerini alabilir.....	47
Tablo 4.38. Edebiyat siteleri öğrenmede motivasyonu artırır	47
Tablo 4.39. Edebiyat siteleri üzerinden yapılan öğrenme daha fazla akılda kalıcıdır ..	48
Tablo 4.40. Edebiyat siteleri öğrenmeyi zevkli ve eğlenceli hale getirir	48
Tablo 4.41. Edebiyat sitelerindeki bilgiler güvenilirdir.....	49
Tablo 4.42. Edebiyat siteleri kütüphaneler kadar edebi bilgi ile doludur.....	49
Tablo 4.43. Edebiyat siteleri eğitici film seminer vb. yararlı etkinliklerle doludur	50
Tablo 4.44. Edebiyat siteleri ders ile ilgili yeterince etkinlik sunar	50
Tablo 4.45. Edebiyat siteleri üzerindeki bilgi paylaşımı yararlıdır	51
Tablo 4.46. Edebiyat siteleri edebiyat alanındaki güncel haberleri ve olayları verir ...	51
Tablo 4.47. Edebiyat siteleri birer eğitim ortamı olarak kullanılabilir	52
Tablo 4.48. Edebiyat siteleri bilgiyi özet şeklinde verir	52
Tablo 4.49. Edebiyat siteleri edebiyat bilgilerinin en kolay ve en hızlı ulaşıldığı yerdir	53
Tablo 4.50. Çalışma grubu katılımcılarının cinsiyet ve eğitimi durumlarına göre karşılaştırılması	53
Tablo 4.51. Çalışma grubu katılımcılarının cinsiyet ve mezun olduğu fakültelere göre karşılaştırılması.....	54
Tablo 4.52. Çalışma grubu katılımcılarının cinsiyet ve edebiyat site ve forumlarında haftalık ortalama geçirmiş oldukları zaman süresine göre karşılaştırılması.....	54
Tablo 4.53. Çalışma grubu katılımcılarının mezun oldukları fakülteye göre edebiyat site ve forumlarında haftalık ortalama geçirmiş oldukları zaman süresine göre karşılaştırılması ..	55
Tablo 4.54. Çalışma grubu katılımcılarının meslekteki yıllarına göre öğrencilerini edebiyat sitelerine yönlendirmelerinin karşılaştırılması.....	55
Tablo 4.55. Çalışma grubu katılımcılarının mezun oldukları fakültelere göre edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili internet sitelerinden yararlanma durumlarına göre karşılaştırılması	56
Tablo 4.56. Çalışma grubu katılımcılarının görev yaptıkları okullara göre edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili internet sitelerinden yararlanma durumlarına göre karşılaştırılması	57
Tablo 4.57. Çalışma grubu katılımcılarının mezun oldukları fakültelere göre edebiyat eğitimi ve öğretim sitelerini öğretmenler açısından yararlı görme durumlarına göre karşılaştırılması.....	58

BÖLÜM I

GİRİŞ

Yaşayan ve yaşatan bir sanat dalı olarak karşımıza çıkan edebiyat, yaşamın her alanında hiç boşluk vermeden varlığını sürdürmektedir. Bu yüzden edebiyat, var olduğu andan itibaren çeşitli araç ve gereçlerle taşınmış olup asırlar boyunca günümüze sözlü ve yazılı bir biçimde aktarılmıştır. Edebiyatın aktarım biçimi değiştikçe edebiyat bu değişimden etkilenmiş, farklı şekillerde de olsa varlığını korumayı ve devam ettirmeyi başarmıştır. 21. Yüzyıla gelindiğinde teknolojinin hayatımızda önemli bir eğitim aracı olmasıyla birlikte edebiyat öğretimi de internet ortamında yerini almış ve özel tasarlanmış siteler aracılığıyla bizlere ulaştırılmaya başlamıştır.

Edebiyat eğitimi sanatsal beğeniye geliştirmesi, kültürel değerleri somut bir şekilde ifade etmesi, yaşananları farklı bir dikkatle dile getirmesi gibi özellikleri ile oldukça önemlidir. Bununla birlikte edebiyat eğitiminin temel amacı, okuduğunu anlayabilen ve anladığını ifade edebilen bireyler yetiştirebilmektir. Edebiyat, eğitim aracılığıyla bireylerin zihin, ruh ve ahlak olgunluğuna erişmelerine katkı sağlamaktadır. Kısaca edebiyat öğretimi, insanı hayata hazırlayan, ona başkalarının hayat yaşantısı ve deneyimlerini amaçlayan ruh, fikir, davranış ve zevk eğitimi veren bir öğretim alanıdır.

Temel düzeyde edebiyat öğretimi Milli Eğitim Bakanlığına bağlı temel eğitim seviyesindeki okullarda öğrencilerin okuduğunu anlama, yazma, dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmeleri ve okuma alışkanlığı kazanmaları amaçlı verilmektedir. Orta düzeyde edebiyat öğretimi ise Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaöğretim seviyesindeki okullarda öğrencilerin edebiyatın doğasını, işlevini ve edebi metinler yoluyla Türk Edebiyatının tarih içinde gösterdiği değişim ve gelişimi öğrenmeleri amaçlı yapılmaktadır. Edebiyat öğretimi en üst düzeyde ise Eğitim Fakülteleri ve Fen-Edebiyat Fakültelerinin Türk Dili ve Edebiyatı bölümlerinde yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Problem durumu: Resmi ve özel ortaöğretim düzeyi okullarda görev yapan Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin internet ortamındaki edebiyat eğitimine yönelik sitelere ilişkin görüşleri nelerdir? Çalışmanın alt problemleri şunlardır:

- Türk Dili ve Edebiyat öğretmenlerinin edebiyat sitelerinden yararlanma düzeyi nedir?

- Türk Dili ve Edebiyat öğretmenlerinin edebiyat sitelerini kaynak amaçlı kullanma düzeyi nedir?
- Türk Dili ve Edebiyat öğretmenlerine göre edebiyat sitelerinin eğitsel etki düzeyi nedir?

1.2. Araştırmanın Amacı

21. yüzyıl eğitim modelinde öğretmenlerin ders sürecinde mümkün olduğunca bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanması gerekmektedir. Bu teknolojilerin ürünleri arasında yer alan edebiyat öğretimine yönelik sitelerden faydalanılması edebiyat öğrenme ortam ve uygulamalarını zenginleştirirken aynı zamanda öğrencilerin öğrenmesini destekleyecektir.

Sınıf ortamlarının internet altyapısına kavuşmasından sonra öğretmenlerin ders ortamında ders kitapları yanında basılı kaynaklardan ve çevrimiçi sitelerden yararlandığı görülmektedir. Bu tezin ana amacı Isparta ilindeki resmi ve özel ortaöğretim düzeyi okullarda görev yapan Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin internet ortamındaki edebiyat eğitimine yönelik sitelere ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

İnternetin hızlı ve kontrolsüz biçimde yaşamın her alanına girdiği bilinen bir gerçektir. Öğretmenler ve öğrenciler, hemen her konuda internet kaynaklarına başvurabilmektedir. Bu noktada internetteki bilgilerin eğitim öğretime olan etkilerinin üzerinde durulması da önem kazanmaktadır. Buradan hareketle bu çalışmada edebî bilgilere erişme noktasında müzeler, büyük kütüphaneler, edebî şahsiyetlere yönelik kültür merkezleri, vb. gibi kaynaklara ulaşma noktasında sınırlı imkânlarla sahip olan Isparta ilindeki resmi ve özel ortaöğretim düzeyi okullarda görev yapan Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin internet ortamındaki edebiyat eğitimine yönelik sitelere ilişkin görüşleri araştırılmıştır. Elde edilen bulgular sonuç ve tartışma bölümünde değerlendirilmiş ve konuya ilişkin öneriler getirilmiştir.

Isparta, şehir olarak öğretmene sunduğu imkânlar açısından Türkiye'nin birçok ili ile benzerlik göstermektedir. Bu araştırmanın bulgularının Isparta ili örneğinden yola çıkılarak başka eğitim öğretim çevrelerine de örneklik etmesi; büyük şehirlerde ya da büyük şehirlerin farklı sosyolojik özellikler gösteren bölgelerinde de tekrarlanması beklenmektedir.

1.4. Araştırmanın Varsayımları (Sayıtlar)

Bu araştırmada Isparta ilindeki resmi ve özel ortaöğretim düzeyi okullarda görev yapan Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin internet ortamındaki edebiyat eğitimine yönelik sitelere ilişkin görüşleri incelenmiştir. İnceleme sonucunda öğretmenlerin edebiyat sitelerinden yararlandıkları varsayılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma Isparta ilindeki resmi ve özel ortaöğretim düzeyi okullarda görev yapan Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin internet ortamındaki edebiyat eğitimine yönelik sitelere ilişkin görüşlerinin incelemesi ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Web sitesi: İnternet ağında barınan grafik tasarım ve web yazılım dilleriyle şekillendirilmiş bir tanıtım ve paylaşım biçimidir (<https://www.ws.com.tr/blog/web-sitesi-nedir/2019>). Web siteleri, barındırma sunucularında yerleşik olarak bulunur ve alan adı çözümlemesiyle ulaşılabılır. İnternet tarayıcı programları aracılığıyla bilgisayar ekranlarında görüntülenir ve kullanıcıyla etkileşime geçebilirler.

Edebiyat: “Edebiyat, eseri ve sanatı ile ilgili araştırma, inceleme, değerlendirme çalışmaları ile bu çerçevedeki eğitim ve öğretim faaliyetleridir” (Çetişli 2006, 76).

1.7. Önceki Çalışmalar

“Ulusal Tez Merkezi” sitesinde “Türk Dili ve Edebiyat Siteleri” ya da “İnternet Ortamında Türk Dili ve Edebiyat Siteleri” hakkında bizden önce yapılmış çalışmalara dair tarama yapıldığına 1 adet tez çalışmasına rastlanmıştır. Bulunan tezin konu içeriği aşağıdaki gibidir:

1. Rana Senanur Doğan’ın 2016 yılında yayımlanan “Edebiyat Siteleri Çerçevesinde Sosyal Medya Edebiyatı” adlı yüksek lisans tezi sosyal medya platformlarının edebiyatı anlatma tarzı üzerine yazılmıştır.

Bu tez konusu ve içeriği bakımından benzerlik taşıyan diğer tezden amacı, yöntemi ve sınırlılıkları bakımından farklılık göstermektedir. Bu araştırmanın problem durumu resmi ve

Özel ortaöğretim düzeyi okullarda görev yapan Türk Dili ve Edebiyatı ğretmenlerinin internet ortamındaki edebiyat eğitimine yönelik sitelere ilişkin görüşleri üzerine kurgulanmıştır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Edebiyat Kavramı

“Edebiyat, Arapça bir ad olan ‘edep’ten türetilmiş bir sözcüktür” (Uçan 2008, 16). Edeb sözcüğü “ilmü’l-edeb, edeb-i kelim, edeb-i sanat, edeb-ül-bahs” gibi tamlamalarla kullanılmaktadır. Tekil olarak da, çoğul olarak da tamlama kurarken edeb sözcüğünün “yol, yöntem, usul, kaide” (Devellioğlu 2009, 203) manası ile kullanıldığı dikkati çekmektedir.

Edebiyat, kavram olarak 1860’lardan sonra yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Edebiyatın sözlüklerde kelime ve kavram olarak nasıl tanımlandığını şu şekilde belirtebiliriz:

Devellioğlu’na göre; “1) Nazımlı nesirli güzel sözler, 2) Bu sözlerden bahseden bilim” (Devellioğlu 2009, 203), Türkçe Sözlük’e göre; “1) Olay, düşünce, duygu ve hayallerin dil aracılığı ile sözlü veya yazılı olarak biçimlendirilmesi sanatı; yazın, 2) Bir bilim kolunun türlü konuları üzerine yazılmış yazı ve eserlerin hepsi; literatür, 3) İçten olmayan, gereksiz boş sözler” (TDK 2009, 600) şeklinde ifade edilmiştir.

Doğan’a göre ise; “1) Düşünce duygu ve hayallerin, yazı veya sözle, dil vasıtası ile güzel bir şekilde ifade edilmesi sanatı, 2) Yazma ve söz sanatı ile ilgili kaidelerin tamamı ve bu kaidelere uygun eserleri içine alan disiplin, ilm-i edeb, 3) Bir bilimin, bir sanatın kaideleri, çeşitli kolları ile ilgili eserlerin tamamı, literatür” (Doğan 2011, 449-450) şeklinde karşılık bulmuştur.

Edebiyat Terimleri Sözlüğü’nde ise “Edeb, lügat, sarf, nahiv, ıstikak, meani, beyan, aruz, kafiye, şiir ve inşa gibi bilimlerin hepsini içine alan, sınırları oldukça geniş bir bilimin adıdır ki sonraları edebiyat kelimesi ile karşılanır olmuştur” (Karataş 2004, 128) şeklinde ifade edilmiştir.

Batı’da “edebiyat” yazı düzeninden doğmuştur. Sözcüğün bu anlamı ifade eden Latince kökeni de bunu doğrular: “Edebiyat (litteratura: yazı (écriture))” anlamındadır. Günümüzde bu anlamda, edebiyat sözcüğü yerine “yazın”; edebi sözcüğü yerine de “yazınsal” sözcükleri kullanılmaktadır (Uçan 2008, 17).

2.2. Edebiyatın Tanımı

Bilgegil, Türkçede edebiyat kelimesinin şu manaları ifade etmek için kullanıldığını belirtmiştir: “1) Ahlaki bir mana, 2) Dile ait bilimler, 3) Güzel yazma sanatı ve onun öğretimi, 4) Edebi yazılar, 5) Bir mevzu ile ilgili neşriyat” (Bilgegil 1989, 19).

Günümüze kadar edebiyat ile ilgili pek çok tanım yapılmıştır. Edebiyat, soyut bir kavram olduğu için tanımlar arasında farklılıklar oluşmuştur. Farklı edebiyat tanımlarının vurguladıkları ortak nokta şu şekilde ifade edilebilir:

Karaaliolu'na göre, “Edebiyat, insanları duygu, düşünce ve hayal bakımından yükselten, ondaki estetik duyguyu heyecana/harekete getirecek değerde şiir, roman, hikâye, tiyatro vd. nazım ve nesir halindeki sanat eserlerinin tümüne; bu eserleri inceleyen bilime; bu bilimi konu olarak ele alan kitaplar manzumesine denir (Karaaliolu 1983, 190).

Edebiyat hakkında bu tanımlardan yola çıkarak malzemesi dil olan bir sanat dalı, edebi eserleri kendi metotları ile inceleyen bir bilim dalı denebilir. Bunun yanında insanların duygu düşünce ve hayallerini, soyut ve somut varlıkları anlatmak üzere oluşturulması tanımına dikkat etmek gerekir. Çünkü edebiyatın amacı sadece olanı anlatmak, tanımlamak ve tasvir etmek değildir.

Konunun gerçekten bu kadar zor olup olmadığını bir yana bırakarak edebiyat üzerine yapılan tanımlara bakmakta fayda vardır. Bu tanımlamaların her biri için ayrı ayrı yorum yapmak ve bunların gerçekten ne kadar edebiyatı tanımlamada kapsayıcı olduğunu sorgulamak gerekebilir. Ancak işin diyalektiğine girmeden konuyu anlama yolunda bir veri oluşturması bakımından bu değerlendirmelere yer verdik:

2.2.1. Söz Eksenli Edebiyat Tanımları

Edebiyatı “söz” bağlamında ele alan yaklaşımlara göre edebiyat tanımları şunlardır:

- “Edebiyat, genel ve geniş kapsamıyla yazıya dayanan, yazılı söz demektir” (Özdemir 1980, 3).
- “Edebiyat, geniş anlamıyla yazıya geçmiş düşünce, duygu ve hayal ürünlerinin eserlerini içine almaktadır” (Cunbur ve Parlatır 1990, 204).
- “Edebiyat külçe halindeki fikir ve maneviyat madenlerini alıp işleyen ve her bünyeye göre cazip besinlere dönüştüren söz kıvamıdır” (Türkoğlu 2008, 47).
- “Edebiyat, sözcüklerle yapılan güzel bir sanattır” (Kavcar 1999, 123).
- “Edebiyat bilginin, duygu ve düşüncenin ifade ediliş tarzı olan bir sanattır” (Erol 2012, 60).

2.2.2. Yazı Eksenli Edebiyat Tanımları

Basit kalem denemelerinden uzun araştırmalara dayalı bilimsel eserlere kadar yazıya geçmiş her ürün edebiyatın kapsamı içinde değerlendirilmektedir (Cunbur ve Parlatır 1990, 204). Bu tanımlama Batı'daki literatür manasındaki edebiyata karşılık gelir.

2.2.3. Dil Eksenli Edebiyat Tanımları

- “Edebiyat, dil sanatıdır” (Kavcar 1999, 123).
- “Dille yapılan güzel sanat dalıdır” (Çetişli 2006, 76).
- Edebiyat, dildeki güzelliği, duygu ve düşüncelerdeki güzellikle birlikte arayan sanat dalıdır (Taşdelen 2006, 45).
- “Edebiyat, dile bağlı sanatın adıdır” (Tural 1993, 10-11).
- “Edebiyat, duygu, düşünce, hayal ve izlenimlerin sözlü veya yazılı olarak güzel ve etkili bir biçimde anlatılması sanatıdır” (Kavcar 1999, 123).

2.2.4. Metin Eksenli Edebiyat Tanımları

Genel anlamıyla edebiyat “her çeşit metin”dir (Erşahin 2005, 124). Edebiyat, bir açıdan, edebiyat metinlerinden, onların yazarlarından, değerlendircilerinden, okurlarından, yayıncılarından, sanal ve gerçek ortamlarda dağıtıcılarından oluşur (İnam 2012, 21).

2.2.5. Bilim ve Kültür Eksenli Edebiyat Tanımları

Bu sınıflandırma başlığı ile sanat değeri taşımayan tamamen bilimsel nitelikteki eserler kastedilmemiştir. O tür yazıların edebi olup olmadıkları bir yana biz burada genel manada “edebiyat bilimi” bağlamında bu tanımlamalara bakılmasının daha doğru olacağını düşünüyoruz. Buna göre edebiyat:

- “Sanat değeri taşıyan sözlü ve yazılı eserlerin kurallarını öğreten ve inceleyen bilim” (Erşahin 2005, 124).
- “Edebiyat, eserlerinin tamamı veya herhangi birisi ile ilgili her türlü araştırma, inceleme, tahlil ve tenkit çalışmalarıdır” (Çetişli 2006, 76).
- “Edebiyat, kültürü oluşturan önemli bir etkinlikler ağıdır” (İnam 2012, 21).

2.2.6. Eğitim Eksenli Edebiyat Tanımları

- “Edebiyat, bireyi yaşama karşı duyarlı kılmaktır” (Çelik 2001, 1).

- “Edebiyat yapmak bir sürü boş laf etmek ve lafi boş yere uzatmak demek değildir. Hatta edebiyat yapmak sözü olabildiğince kısaltmaktır” (Aydın 2006, 184).

Bu tanımda edebiyatın, edebi eserler yoluyla okuyucuda “yöntem” oluşturma yönüne dikkatler çekilmektedir. Çünkü edebi eserler sıradan bir söylemle oluşmazlar. Belli ölçülere göre sözler dizilirler. Bu ölçü maksadı hâsıl edecek şekilde düzenlenir. Sözü uzatmadan amaca uygun olarak kelimeleri belli bir sıraya dizerek ifade etme becerisi bir eğitim çalışmasının sonucunda gerçekleşir. Dolayısıyla yöntem edinimi pekâlâ edebi eserlerden hareketle kazanılabilir. Bu da edebiyatın eğitime bakan özelliğini göstermesi bakımından önemlidir.

2.3. Edebiyatın Mahiyeti

“Edebiyat tarih ve biyografiden daha genel, fakat psikoloji ve sosyolojiden daha özeldir” (Wellek ve Warren 1983, 36).Edebiyat eserini hazırlayan ve şekillendiren yedi kavram bulunur. Bu kavramlar şunlardır: Sanatkâr; cemiyet; edebiyat dünyası; milli kültür; kültür değişimleri; basım, dağıtım ve pazarlama; okuyucu kitleleridir (Tural 1991, 27).

2.4. Edebiyatın Özellikleri

Edebiyatın özelliklerini şu şekilde ifade edebiliriz:

- Edebiyat, besleyici olmakla birlikte, bilgi, duygu ve düşünceyi belli tarzlar halinde ifade eder (Erol 2012, 60).
- Bir bilgiyi, mesajı iletme özelliğine sahiptir.
- Edebiyat eğiticiidir.
- Estetik değere haizdir (Çetişli 2006, 76).
- Genelde metin halindedir (Erşahin 2005, 124).
- Güzel bir bakışla hayatı çoğaltır (Andı 2010, 8).
- Güzel ve etkili biçimde anlatır (Kavcar 1999, 123).
- Güzelliği tarif etme aracıdır.
- Hayat, insan ve toplumla ilişkilidir (Uçan 2008, 19).
- Hayattan ve insandan söz eder (Eroğlu 2010, 10).
- Malzemesi düşünce, duygu ve hayâldir (Cunbur ve Parlatır1990, 204).
- Metin, yazar-şair, eleştirmen, okur, yayıncı, dağıtıcı gibi unsurları vardır (İnam 2012, 21).
- Sanat eseri üretir.

- Söze-yazıya dayalıdır (Özdemir 1980, 3).
- Yaratıcılıktır (Aytaç 2003, 9).

2.5. Edebiyatın İşlevleri

Tanımlarda da görüldüğü üzere edebiyatın pek çok işlevi vardır. Bu işlevler şunlardır (Nas 2002, 18-23):

- Daha okul öncesinde çocuğun dilinin, düşünme ve düş gücünün gelişmesine, okuma isteği duymasına katkıda bulunur.
- Güçlü-zayıf yanlarıyla, çelişkileriyle, çatışmalarıyla insanı, insana tanıtır.
- Çeşitli ırktan olan; dinleri, dilleri, kültürleri farklı insanları tanıtır, onlara yakınlık duyulmasını sağlar.
- Duygu eğitime katkıda bulunur, bireye duyarlılık kazandırır.
- İyilik, adalet, haktanırlık duygularını geliştirir.
- Dil sevgisi, dil duyarlılığı kazandırır.
- Edebiyat insanın, yalnızlıktan, bencillikten, sığlıktan kurtulmasına yardımcı olur.
- Eğlenmesini, hoşça vakit geçirmesini sağlar,
- Üzüntülerinden kurtulmasına, yaşama gücü kazanmasına yardımcı olur.
- Düş gücünü geliştirir.
- Yaşamını, iç dünyasını zenginleştirir, yaşamına derinlik katar.
- Eşduyum (empati) duygusunu geliştirmesine katkıda bulunur.
- Estetik zevkini geliştirir (Güzelin bilincine varma, güzele karşı duyarlı olma).
- Anlama (okuma-dinleme), anlatma (konuşma-yazma) becerisini, dilsel yaratma gücünü geliştirir.
- Sözcük dağarcığını zenginleştirir.
- Düşünme gücünü geliştirir.

2.6. Türkiye’de Dil ve Edebiyat Öğretimi

Türkiye’de Dil ve Edebiyat öğretimi zaman zaman Türk Dili ve Edebiyatı zaman zaman da Türk Edebiyatı ve Dil ve Anlatım olarak gerçekleşmiştir. Bu nedenden dolayı tezimiz Türkiye’de Dil ve Edebiyat öğretimi tabiriyle yapılmaktadır.

2.6.1. 1923 Yılına Kadar Olan Dönemde Edebiyat Öğretimi

M.Ö 220 yıllarında Hunlar arasında birliği gerçekleştiren Teoman'ın kurduğu devlet Hun devletidir. Atlı göçebe kabilelerden meydana gelen Hun devletinin eğitim anlayışını yaşama tarzları şekillendirmiştir (Akyüz 2007, 6).

Atlı göçebe ve savaşçı bir toplumda et, süt, deri, yün gibi hayvan ürünlerinin kullanılmasından, demir ve demirciliğin kutsanmasından, hayvan ürünlerinin ve madenlerin işlenmesinden dolayı usta-çırak ilişkisi içinde bazı beceriler geliştirildiği düşünülmektedir. Dede Korkut Kitabından ve Türk mitolojisinden yola çıkarak Türklerin yaşama şekillerinden savaş eğitiminin üzerinde durulduğu anlaşılmaktadır (Akyüz 2007, 7-8).

Göktürk devletinde eğitim Hunların eğitimiyle benzerlik taşıdığı düşünülmektedir. Göktürk devletinin batılı bilginlerce runik adı verilen 38 harften oluşan bir alfabe geliştirdikleri ve bu alfabeye oluşturulan Kül Tigin, Bilge Kağan ve Tonyukuk Kitabesi diktirildiği görülmektedir. Bozkır kültüründen gelen bir halkın Çinlilerin, Sasanilerin, Bizanslıların kullandığı alfabeden farklı bir alfabe sistemi geliştirmiş olması toplumun daha sistemli bir eğitimden geçtiğini göstermektedir (Şen 2016, 33-34).

Orhun Yazıtları daha sonra gelecek Türk hükümdarlarına ve Türk milletine özgürce ve mutlu bir şekilde yaşamalarıyla ilgili bir tarih eseridir (Akyüz 2007, 13).

Milletten yazılanların yüzyıllarca unutulmaması istenmektedir. Bu nedenden dolayı da bu anıtların eğitime yön verdiği düşünülmektedir. Orhun Yazıtları, Yenisey mezar taşları Göktürk devletinde yazının ne derecede sistemli bir şekilde kullanıldığının işaretidir. Buradan da Göktürk devletinin bu yazı diliyle mezarlara yazılar yazması, anıtlar dikmesi yazı yazmanın öğrenildiğinin ve öğretildiğinin bir göstergesidir.

Uygurların son dönemlerine ait olan şu sözler de Uygur devletinin bilgiye vermiş olduğu önemi göstermektedir (Arat 2007, 258-259).

*“Bilgi bilin ey beyim   “Bilgili insan beline
Bilgi sana eş olur,   Taş kuşansa kaş olur
Bilgi bilen insana   Bilgisizin yanına
Bir gün devlet yar olur”   Altın konsa taş olur”*

Uygur devletinin yerleşik bir yaşam sürmesi, Çin ile daha yakından etkileşimde olması, kendi alfabesini kullanması, Çin kaynaklı eserleri Uygurcaya çevirmeleri eğitimin daha sistemli bir şekilde uygulandığını düşündürmektedir. Zira çeviri iyi bir dil eğitimini şart koşar.

Türkler yazı yazmayı ve kitabı “bitig” olarak adlandırmışlar. Kaya, taş, bez, ipek parçaları gibi maddelerin üzerine yazılar yazmışlar. Tahta gibi levhalara da “yartu” adını vermişlerdi. Kalemi, ise dağlarda yetişen bir ağaçtan üretmekte olup uç olarak adlandırmışlardı.

Ayrıca sığır boynuzundan yapılan ve “şütük” olarak adlandırılan divitler kullanmışlardı (Akyüz 2007, 16).

Türk eğitim tarihi incelendiğinde eğitimin sistemli bir şekilde gerçekleştirildiği ilk kurumlardan birinin medreseler olduğu görülmektedir. Türklerde medrese eğitimine ilk olarak Karahanlılar zamanında rastlanmaktadır. Büyük Selçuklu Devleti döneminde Nizamiye Medreselerinin açılmasıyla medrese eğitimi kökleşmeye başlamıştır. Bu eğitim kurumunun toplumdaki yeri ulema sınıfını eğitmek, şeyhülislam ve müderris yetiştirmektir (Akyüz 2007, 75-76).

Eğitimin her bir kademesi Tanzimat dönemine kadar medreselerde gerçekleştiriliyordu (Başaran 1993, 83). Tanzimat’tan Tevhid-i Tedrisat Kanununun çıkartılmasına kadar geçen süreçte de medreselerin varlığı korundu ve Milli Eğitim Bakanı Vasıf Bey tarafından 1924’te kapatıldı (Balcı 2012, 155-191).

Öğretim dili Farsça ve Arapça olan medreselerde Hacı Bayram Veli, Kınalızade Ali, Kâtip Çelebi, Nedim, Şeyhülislam Yahya, Nefi, Baki gibi birçok edebiyatçı yetişmiştir. 18. yüzyılın başlarında “Hayriyye” adlı eseri yazmış olan şair Nabi de medrese mezunudur. Bu manzum eseri oğluna öğüt vermek için kaleme almıştır (Akyüz 2007, 131). Şair Nabi’nin ilim üzerine söylediği beyitlerden birkaçı şöyledir (Akyüz 2007, 132):

Say kıl ilm-i şeb ü rûz

Kalma Hayvan sıfat, ol ilm âmuz

(Kutsal ilme gece gündüz çalış. Hayvan gibi kalma, ilim öğren)

İlm bir lücce-i bi sahildir

Anda âlim geçinen cahildir

(İlim uçsuz bucaksız bir denizdir; böyle bir denizde âlim geçinen cahildir.)

Cühelâ, âlime nisbet hardır

Belki hardan da bile ebterdir

(Cahiller, âlimin yanında eşek, belki de daha aşağıdadır.)

Medreseler Tanzimat’tan sonra önemini ve saygınlığını hızla kaybetmiştir. Rüştîyeler, idadiyeler ve sultanîyeler önem kazanmıştır ve öğretim programlarında bu eğitim kurumları üzerinden reformlar yapılmıştır. 1846’da Mekâtib-i Umumiye Nezareti’nin kurulmasıyla rüştîyelerle ilgili ilk ciddi adım atıldı. Talimatlara göre sıbyan mekteplerinin eğitim süresi en az 4, en çok da 7 yıl, okula başlama yaşı da 6 olarak belirlendi (Unat 1964, 38). Rüştîyeler ilk

kurulduğunda sıbyan mekteplerinden daha iyi eğitim veren öğretimin üst sınıfı gibi düşünülmüştür (Akyüz 2007, 164).

Rüştiyelerin ardından 1869'da Maarif-i Umumiye Nizamnamesiyle orta dereceli bir okula ihtiyaç duyulmuş ve bugünkü liselerin temeli olan idadiler kurulmuştur. Bu yeni düzenlemeyle dört yıllık rüştiyelere öğretim süresi 3 yıl olan idadiler eklenmiş ve öğretim süresi 7 yıl olarak belirlenmiştir (Şen 2013, 141).

Tablo 2.1. Yedi yıllık idadilerin haftalık ders saati dağılımı (Şen 2013, 141)

Ders isimleri	I. Yıl	II. Yıl	III. Yıl	IV. Yıl	V. Yıl	VI. Yıl	VII. Yıl
Türkçe	6	5	3	2	-	-	-
Edebiyat ve ahlak	-	-	-	-	-	2	2
Hüsn-ü Hat	1	1	1	1	1	-	-

Tablo 2.2. Beş yıllık idadilerin haftalık ders saati dağılımı (Şen 2013, 141)

Ders isimleri	I. Yıl	II. Yıl	III. Yıl	IV. Yıl	V. Yıl
Türkçe	6	5	3	2	-
Hüsn-ü Hat	1	1	1	1	-

Okuma, lügat ve imlâ, Osmanlıca dil bilgisi, Cümle bilgisi yazı çeşitleri ve teknikleri ezber (önemli manzur ve mensur edebi eserlerin okutulup ezberletilmesi) gibi dersler Türkçe dersi adı altında öğretilmekteydi. Hüsn-ü Hat dersinde ise Osmanlı yazı çeşitleri verilirken edebiyat ve ahlak dersinde edebi eserlerin tanıtımı, anlatım özellikleri, üslup çeşitleri, Türk edebiyatında seçilmiş eserlerin ezberletilmesi, ahlaki değerler konuları aktarılmaktaydı (Şen 2013, 142).

1898 tarihli programda öğretimde Avrupa'nın örnek alındığı belirtilmiştir. Türkçe derslerinde de artış görülmüştür. 1899 yılına gelindiğinde Türkçe dersinin haftalık ders saati bir saat azalmıştır (Yücel 1994, 175). Eğitimde yapılan Avrupa tarzı yeniliklerle birlikte Türkçe'nin de önemi artmıştır. 19. yüzyılın ilk okuma, yazma kitabı olarak görülen *Nuhbetü'l Etfâl*, Dr. Mehmet Rüşti tarafından 1958'de yazılmıştır. 1874'te Selim Sabit tarafından *Rehnümâ-yi Muallimin* yazılmıştır (Argıt 2004, 83). Öğrencinin bu kitaplarla Türkçe okuması ve yazması amaçlanmıştır.

"19. yüzyılda Ahmet Cevdet Paşa ile Mehmet Fuat Paşa'nın yazdıkları *Kavâid-i Osmaniyye ilk* gramer kitabı olarak görülmektedir. Ne var ki Cevdet Paşa ve Fuat Paşa yeni başlayanlar için bu kitabın ağır geleceği düşüncesiyle 1852'de rüştiyeler için *Mehhâl-i Kavâid*'i

oluşturmuşlardır. 1866'da idadilerde 1. yıl *Kavâid-i Osmaniyye*, 2. ve 3. yıllarda *Kitabet* okutuldu. 1875'te 1. yıl *Kavâid-i Osmaniyye*, 5. yıl Süleyman Paşa'nın *Mebâni'-İnşâ* adlı eseri okutuldu. 1882'de 2 senelik *Edebiyat-ı Türkiyye*'de *Mebâni'-l İnşâ*'nın yanı sıra *Şehname-i Firdevsi*, *Sâib Divanı*, *Makamat-ı Hariri* okutuldu" (Argıt 2004, 84).

1892'de Talim-i Edebiyat ve Istılahat-ı Edebiyye, 1911 senesine gelindiğindeyse Hüseyin Cahit Bey'in *Türkçe Sarf ve Nahv*, Mehmet Ata Bey'in *İktitâf*'ı, edebiyat tarihinde ise Süleyman Fehmi'nin *Edebiyat* 'ı okutulmuştur (Argıt, 2004, 106).

1917'de Ahmet Cevat'ın *Lisan-ı Osmani* kitabı okutulurken aynı yılda Şinasi, Ziya Paşa, Namık Kemal, Ahmet Cevdet Paşa, Şemseddin Sami, Tevfik Fikret'in dile yapmış oldukları hizmetleri ve değerlendirmeleri kitapçık halinde programa aktarılmıştır (Argıt 2004, 106).

19. yüzyılda da isim, sıfat, zarf, fiil, edat ve noktalama işaretleri kitaplarda verilmekteydi. Türkçe öğretilmeye çalışılırken Arapça ve Farsça unsurlar sıklıkla yer aldı. Ders anlatımında tanım yapma, kuralları açıklama ve açıklanan konu üzerinden örnek verme gibi bir öğretim metodu izlendi (Argıt 2004, 106).

II. Meşrutiyet'in ilan edilmesiyle birlikte Osmanlıcılık, Türkçülük, İslamcılık, Batıcılık gibi başlıca politik akımlar cereyan etmiştir (Akyüz 2007, 265). Bu akımların oluşmasındaki ve şekillenmesindeki en büyük etkenlerden bazıları Balkan Savaşları ve I. Dünya Savaşı'dır.

Bu dönemde etkili olan Türkçülük akımıyla dilde yenileşme, sadeleşme yoluna gidilmiştir. Bu dönemlerde gramer birliğinden, belirli bir dil tarihinden bahsedilemez. Zira her gramer kitabında isim, sıfat, zarf gibi konularda farklı yaklaşımlara rastlamak mümkündür. II. Meşrutiyet ile Türkçe ve Türk ismi daha çok görülmeye başlanmıştır (Argıt 2004, 287).

1921'de ise Kurtuluş Savaşı döneminde yapılan Maarif Kongresi'nde Mustafa Kemal açılış konuşması yapmış, yurdun dört bir yanından 250'den fazla öğretmenin katılmasına vesile olmuştur. Kurtuluş Savaşı döneminde okullarda kongreler toplanmıştır (Akyüz 2007, 320). Maarif Kongresi'nde alınan kararların tesiriyle öğretim programı değiştirilmeye başlanılarak 1922'de eğitimdeki Latin etkisi azaltılmaya çalışılmıştır (Yücel 1994, 182).

2.6.2. 1923 Yılı ve Sonrası Dönemde Edebiyat Öğretimi

Tevhid-i Tedrisat Kanunu (1924)'nin çıkarılmasıyla birlikte medreseler, idadiler, sultaniler, kolejler, azınlık okulları, mahalle mektepleri gibi farklı tipteki okullar tek çatı altında birleştirilerek Milli Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır.

Cumhuriyet döneminin ilk programında ders kitaplarında Fransız etkisi devam ederken, programın hazırlanmasında Belçika öğretim programları temel alınmıştır. Cumhuriyet

döneminin ilk programı Mehmet Fuad, Ali Canip ve Süleyman Şevket tarafından hazırlanmıştır (Yücel 1994, 183).

1924 öğretim programında Türkçe ve edebiyatın haftalık ders saati dağılımı; 1.yıl 3, 2.yıl 3, 3.yıl fen dalında 2, 3.yıl edebiyat dalında 5 saat şeklindedir.

Maarif Teşkilatına Dair Kanun ile 1926'da liseler üç yıl olarak belirlendi. 1920'lerin başlarında ders kitapları ve öğretim programları tam olarak sistemli hale getirilemedi. Bu nedenden dolayı toplanan kurulların vardıkları neticelerle ders kitapları ve öğretim programları tekrar tekrar düzenlendi. Bunlardan biri de 1927 yılında yapılan değişimdir (Başaran 1993, 83).

1924 öğretim programı Cumhuriyet dönemi öncesi düzenlemelerden çok farklı olmaması nedeniyle 1927'de tekrar düzenlendi. Gerekçeleri "Orta Mektep ve Lise Edebiyat Programlarına Zeyl" yazısında açıklandı. Bu değişikliklerle 1924 edebiyat öğretimi programında yer almayan yazılı anlatım dersi 1927'de yapılan değişikliklerle programa dâhil oldu. "Edebiyat Tarihi" dersinin saati ve konuları azaltıldı. "Okuma" ve "Tahrir" derslerine yer verildi (Dursunoğlu 2006, 4).

"1 Eylül 1927 tarihinde Ali Canip, Şevket Süreyya gibi yazarların eleştirileri üzerine Fuat Köprülü'nün lise programı yürürlükten kaldırılmıştır. Ali Canip'in sistemine göre 3 saatlik edebiyat dersinde, bir saat metin okunacak, bir saat yazı dersi verilecek, bir saat de Türk edebiyatıyla ilgili genel bilgiler aktarılacaktır" (Uğurcan 1989, 4).

1928 yılında kurulan Dil Heyeti'nin Batı dillerini ve Latin harflerinin dillere uygulanış biçimlerini incelemesi sonucunda 29 harf oluşturuldu ve 1 Kasım 1928'de TBMM'nin onayı ile yeni Türk alfabesi kabul edildi. Böylelikle eğitim tarihinde yeni bir aşama başladı. Ekim 1928 yılında ise fasiküller halinde "İmla Lugatı" yayımlandı. Bu lugatta alfabenin nasıl yazılacağı gösterildi (Dursunoğlu 2006, 5).

1928'den sonra ders kitapları Latin harflerle tekrar basılarak öğretim programında değişiklikler yapıldı. 1929 yılında ise İhsan Sungu, Ali Canip Yöntem, Hasan Ali Yücel ve Reşat Nuri Güntekin tarafından programın başına değişiklik gerekçesi eklenerek öğretim programı yeniden düzenlendi (Göğüş 1978, 47).

Öğretim programında Türkçe dersi adı altında Tahrir, Kıraat, Gramer, Edebi Tetkikler ve Edebiyat Tarihi derslerinin öğretilmesi amaçlandı. Divan edebiyatı azaltıldı, Batı edebiyatının tanıtılması hedeflendi (Karakuş 2002, 176-177; Göğüş 1978, 47).

1929 yılında hazırlanan öğretim programında okumaya önem verildi ve bu önem doğrultusunda öğrencilere okuma alışkanlığı kazandırılmaya çalışıldı. 1930'da programı değerlendirebilmek için Edebiyat Muallimleri Kongresi düzenlendi. 1934'te öğretim programı

ortaokulda ders adının *Türkçe* liselerde ise *Edebiyat* olması kararlaştırılarak değiştirildi (Dursunoğlu 2006, 7-9).

Bu programda Edebiyat dersi ile öğrencideki okuma zevkinin en yüksek seviyelere ulaşması, öğrencinin okuma alışkanlığı edinmesi amaçlandı. Öğrencinin önemli şahsiyetleri tanımmasının yanı sıra hayatın önemini kavraması da amaçlandı. Ders kitabı olarak Ali Canip'in *Edebiyat*, Ağâh Sırrı'nın *Edebiyat Tarihi*, Süleyman Şevket'in *Güzel Yazılar* kitabı önerildi (Uzun 2009, 26).

1935'te F. Rıfki Atay ve H. Ali Yücel tarafından MEB'in talebi ile öğretmenler için kılavuz hazırlandı. Bu kılavuzda tercümenin zorunlu olduğu vurgulandı. Bu dönemde Reşat Nuri'nin *Fransız Edebiyatı Antolojisi* okuma kitabı olarak tavsiye edildi (Yücel 1938, 199-200). Bu yıllarda öğretilen dil bilgisi dersinde ortak bir yargıya varılmamıştır. Bu durum dil bilgisi eğitiminde istikrarsızlığa neden olmaktaydı. Bu nedenle 1936'da Atatürk, kurallar netleştirilinceye kadar okullarda dil bilgisi dersinin verilmemesini emretti (Göğüş 1978, 48).

1938'de önceki programdan çok da bir fark olmayan bir öğretim düzenlenmesi yapıldı. Bu düzenlemede dersin önemiyle ilgili olarak ders ödevleriyle ilgili açıklamalar getirildi. 1940'ta MEB'in talebiyle Prof. Dr. Tahsin Banguoğlu tarafından *Ana Hatlarıyla Türk Grameri* kitabı yazıldı. Bu kitap okullara değerlendirilmek amacıyla gönderildi. Yine MEB tarafından *Grammer Kongresi* düzenlendi ve dil bilgisi meselesinde okullardan gelen değerlendirmeler incelendi (Dursunoğlu 2006, 8-9).

1942'de edebiyat saatleri yeniden düzenlendi. Edebiyat Tarihi, Tahrir, Edebi Okuma ve Metin Tetkiki konuları birer saat işlenerek 5 saat olan edebiyat dersleri 4 saate indirildi (Karakuş 2002, 179).

İlk defa 1949'da dersin adına *Türk Dili ve Edebiyatı* denildi. Liselerde 1. ve 2. sınıflara ilk defa dilbilgisi dersi verildi. Öğretim programında okuma ve edebiyat, dilbilgisi, kompozisyon gibi derslerle ilgili ayrıntılı bir şekilde açıklama yapıldı. Öğretim programında okuma ve edebiyat dersinin haftada 2, dilbilgisi dersinin 1, kompozisyon dersinin de 2 saat işleneceği belirtildi (Karakuş 2002, 179; Göğüş 1978, 49). 1949'da yapılan bu değişiklik sadece lise 1. sınıflar için geçerli kılındı.

2 Ocak 1950'de öğretim programlarında lise 2 için düzenlemeler yapıldı. Bu düzenlemeye göre okuma dersinin haftada 2, dilbilgisi dersinin 1, kompozisyon dersinin 1 saat olarak okutulmasına karar verildi (Karakuş 2002, 179). 10 Nisan 1950'de lise 3 için değişiklik yapıldı. Bu değişiklikte haftada 2 saat okuma ve edebiyat, 2 saat de kompozisyon dersine yer verildi (Karakuş 2002, 179-180).

1949 yılında düzenlenen IV. Milli Eğitim Şurası kararına göre liselerin 4 yıl olmasına karar verildi (Başaran 1993, 83).1952’de Türk dili ve Edebiyat öğretim programı, okuma ve edebiyat, kompozisyon ve dilbilgisi dersiyile ilgili amaç ve metoda dair açıklamalar yapılarak yenilendi. (Karakuş 2002, 180) 1949’da 4 yıl olmasına karar verilen liseler 1952’de uygulamaya konuldu. Böylelikle 1952’de haftalık 2 saat Garp Edebiyatı dersinin eklenmesi sonucuna varıldı (Dursunoğlu 2006, 10).

Tablo 2.3. 1952’de Türk Dili ve Edebiyatı dersinin haftalık ders saati dağılımı (Dursunoğlu 2006, 10)

Ders	I. Sınıf	II. Sınıf	III. Sınıf	IV. Sınıf	
				Fen	Edebiyat
Türk Dili ve Edebiyatı	5	4	4	2	6

13 Eylül 1954 Tarih ve 816 Sayılı Tebliğler Dergisine göre öğretim programı yenilenecek lise ve dengi okullarından bazıları tekrar 3 yıla indirildi. Bu nedenden dolayı ilerleyen süreçte bazı liselerde 4, bazı liselerde 3 yıllık eğitim verildi (Dursunoğlu 2006, 10).1956’da bütün liseler kesin bir şekilde 3 yıla indi ve 1956 yılında yapılan değişiklikler 1957 yılı öğretim programının temelini oluşturdu (Dursunoğlu 2006, 10).

Tablo 2.4. 1956 yılının Türk Dili ve Edebiyatı dersinin haftalık ders saati dağılımı (Dursunoğlu 2006, 10)

Ders	I. Sınıf	II. Sınıf	III. Sınıf		
				Fen	Edebiyat
Türk Dili ve Edebiyatı	5	4	3		6

1976 yılı ve ders adlarının yenilenmesi hariç 1957’nin Türk Dili ve Edebiyatı öğretim programı 1991’e kadar toplamda 33 yıl uygulamada kaldı ve uzun soluklu olması nedeniyle de en çok üzerinde durulan, tartışılan bir program oldu (Dursunoğlu 2006, 12).

1957’nin Türk Dili ve Edebiyatı öğretim programına göre okuma ve kompozisyon derslerinin üzerinde daha çok duruldu ve dilbilgisi dersi ikinci planda kaldı. Programda öğretim metotlarında ayrıntılı bir şekilde bahsedilse de bu program modern tekniklerden uzaktı (Karakuş 2002, 182-183). Bu program ile birlikte lise 2. sınıflara da lise 3. sınıflardaki gibi Fen, Edebiyat kolu ayrımı dâhil edildi.

Tablo 2.5. 1957 yılının Türk Dili ve Edebiyatı dersinin haftalık ders saati (Karakuş 2002, 182-183)

Ders	1. Sınıf	2.Sınıf (Fen kolu)	2.Sınıf (Edebiyat kolu)	3.Sınıf (Fen kolu)	3.Sınıf (Edebiyat kolu)
Okuma	3	3	4	2	5
Kompozisyon	2	1	1	1	1

1962 Milli Eğitim Şurası'nda ortaöğretim komitesi liseleri “ortaokula dayalı ve akademik öğrenime başlangıç olmak ve kaynaklık yapmakla görevi genel kültür veren; bunun gerekliliğine göre organize edilmiş bir kurumdur” şeklinde tarif etmiştir (7. MEŞ 1962, 3).

1970 Milli Eğitim Şurası ortaöğretim kurumlarından yükseköğretime hazırlayan programlardan 10. sınıfı Edebiyat ve Fen koluna ayırır. 11.sınıfta Edebiyat, Dil ve Edebiyat ile Sosyal ve Ekonomik Bilimler şeklinde ayrılır. Fen ise Matematik ve Fizik ile Tabiat Bilimleri olarak 11.sınıf toplamda 4 çeşit programa ayrılır. Bu programlarda ortak dersler bulunmakla birlikte, seçilen programa has dersler ve seçmeli dersler de vardı (8. MEŞ 1970, 4).

4.10.1976 Tarih ve 1901 Sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan ve uygulamaya konulan Türk Dili ve Edebiyatı öğretim programında “milli kimlik” kazandırmak öne çıktı. Bu programına göre “Türk Edebiyatı”, “Türk Dili” ve “Türkçe Kompozisyon” dersleri ayrı ayrı ele alındı. Programın amaçları ve uygulanması gereken metotlar ayrıntılı bir şekilde açıklandı (Karakuş 2002, 183-184).

Tablo 2.6. 1976 yılının Türk Dili ve Edebiyatı dersinin haftalık ders programı (Karakuş 2002, 183-184)

Ders	1. Sınıf	2. Sınıf (Edebiyat kolu)	2. Sınıf (Fen kolu)	3. Sınıf (Edebiyat kolu)	3. Sınıf (Fen kolu)
Edebiyat	3	3	2	4	2
Türk Dili	1	1	1	1	1
Kompozisyon	1	1	1	1	1

1976 öğretim programı sadece bir yıl uygulandı. Ardından 1991 yılına kadar tekrar 1957 programı devreye girdi (Dursunoğlu 2006, 14).1987-1988 öğretim zamanının ardından liselerde öğretim Fen, Sosyal Bilimler ve Edebiyat, Matematik olarak üç kola ayrılarak verildi (Karakuş 2002, 183).

1988 Milli Eğitim Şurası'nın aldığı kararlar şunlardır (12. MEŞ 1988, 11-12):

1. Lise Türk Dili ve Edebiyatı dersi programının hazırlanması; bu programda, yakın dönemin edebi metinlerinden, doğu ve batı klasiklerinden örneklere de yer verilmesi ve bu programa diksiyon çalışmaları ile ilgili esasların konulması.
2. Kompozisyon dersinin, ayrı bir ders hüviyetine kavuşturulması.
3. Türkçe dersinin sınıf geçmede ağırlıklı olması.
4. Türk Dili Öğretiminin yeterince yararlı olabilmesi için Dilbilgisi derslerinin ayrı saatlerde okutulması.
5. Okuma sevgisi ve alışkanlığının öğrencilere kazandırılması, bunun içinde ilkokuldan itibaren başlanarak sınıf düzeyine göre Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca tespit edilmiş olan edebi değer niteliği taşıyan en az beş kitabın okutulması,
6. ÖSYM sınavları için Türkçenin ağırlığının artırılması ve Türkçe için bir baraj sisteminin getirilmesi; bu konudaki soruların hazırlanması sırasında Bakanlık temsilcilerinin ve Üniversitelerimizdeki Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden öğretim üyelerinin bulundurulması.

1988 Milli Eğitim Şurası'nın aldığı temenni kararlar ise şunlardır (12. MEŞ 1988, 16-17):

1. İlk ve ortaokul ile lise ve dengi okulların Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarının, Bakanlıkça seçilecek şahıslara veya oluşturulacak komisyonlara yazdırılması; bu dersler için öğretmen kılavuz kitaplarının da hazırlattırılması.
2. Edebi metinlerin, ders kitaplarında parçalar hâlinde kalmaması; bunların alındığı eserlerin, Bakanlıkça temin edilerek okullara gönderilmesi.
3. Ders kitapları dışında Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerine, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Kültür Bakanlığı yayınlarının ücretsiz olarak gönderilmesi imkânlarının araştırılması.
4. Okul kitaplarının kültür eserleri ile takviye edilmesi ve işler hâle getirilmesi.
5. Üniversitelerimizin her sınıfında okutulmakta olan Türk Dili derslerinin, bugünkü ortaöğretim sistemindeki aksaklık ve yetersizlikten kaynaklandığı göz önünde bulundurulurken bu durumun, geçici bir program uygulaması şeklinde düşünülmesi.
6. Ortaöğretimde yazılı ve sözlü yoklamalara ağırlık verilerek test usulünün en düşük seviyeye getirilmesi.

20.11.1991 Tarih ve 304 sayılı TTK kararı ile Ders Geçme ve Kredi Sistemi esas alınarak uygulanmaya konulan Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Programı uygulama güçlüğünden dolayı bir yıl sonra yenilendi (Karakuş 2002, 184). Kasım 1992 Tarih ve 2370

Sayıli Tebliğler Dergisinde yayımlanan yönetmeliğe göre Türk Dili ve Edebiyatı öğretim programı yıl yerine dönem sistemine göre düzenlendi. 1992 Türk Dili ve Edebiyatı öğretilimi programında Genel Amaçlar başlığında geçen: “*Türk edebiyatının dünü ve bugünü ile dünya edebiyatı içerisindeki yerinin öneminin kavranmasına imkân ve zemin hazırlamak*” maddesine dayanarak Batı Edebiyatı yerine isim olarak Dünya Edebiyatı tabirinin kullanıldığını görebiliriz (Polat 1998, 51).

1992 yılının Türk Dili ve Edebiyat öğretim programında Türk Edebiyatı ve Dünya Edebiyatı ile ilgili karşılaştırmalı bir yol izlendi. “İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı Başlığı” altında Destan bölümünde Oğuz ve Ergenekon Destanı verilirken ardından Dünya Edebiyatı’ndan örnekler sunuldu. XIII ve XIV. Yüzyıl Türk Edebiyatı dersi işlenirken ardından XIII. Yüzyılda Dünya Edebiyatı verildi. XVI. Yüzyıl Türk Edebiyatı dersinden sonra XVI. Yüzyıl Dünya Edebiyatı dersi geldi.1993’te Prof. Dr. Orhan Okay ve Doç. Dr. Cemal Kurnaz tarafından Kredili Sisteme Göre Türk Dili ve Edebiyatı ders kitabı hazırlandı (Polat 1998, 51).

Tablo 2.7. 1991-1995 Türk Dili ve Edebiyatı dersinin haftalık ders saati dağılımı (Polat 1998, 53)

Ders	I. Dönem	II. Dönem	III. Dönem	IV. Dönem
Edebiyat	3	3	2	2
Türk Dili ve Kompozisyon	1	1	1	1
Toplam	4	4	3	3

Tablo 2.8. 1995-1996 Türk Dili ve Edebiyatı dersinin haftalık ders saati dağılımı (Polat 1998, 53)

Ders	Hazırlık sınıfı	IX. Sınıf	X. Sınıf	XI. Sınıf
Türkçe	4	-	-	-
Türk Dili	-	2	1	1
Edebiyat	-	1	2	1
Kompozisyon	-	1	1	2
Toplam	4	4	4	4

1995-1996 öğretim yılının başında Sınıf Geçme Sistemine geçildi. 1996 yılında toplanan 19. Milli Eğitim Şurasının Ortaöğretimde Yeniden Yapılanma konusu üzerinde aldığı kararlardan bazıları şöyledir (15. MEŞ 1996, 8-9):

1. 2000’li yılların gerçekleri, değişimleri ve geleceğin ihtiyaçları çok iyi araştırılarak, beyin ve genler üzerindeki yeni buluşların eğitime etkileri takip edilerek, “Sorularla Programlı Öğrenim”, “Keşif Yolu” vb. öğrenim teknikleri de kullanılarak, ileri

dünyanın eğitimdeki düzeyine ulaşmak amacıyla, bunlara göre müfredat ve dersler yeniden düzenlenmeli,

2. Çok hızlı okuma, iyi anlama ve gözlem alanlarını iyi kullanarak, bilgi birikim kaynaklarına yazı yazma standartlarına ulaşarak sanata yönelmiş, hareketli, atılımcı insan tipi meydana getirilmeli,
3. Yaratıcı düşüncüyü geliştirme, öğrenmeyi öğrenme, bilgi arama ve bulma yöntemleri, geleceği hesaplama, milli kültür ve Türk dünyasıyla eğitimin ve ortak Türkçe'nin koordinasyonu hedeflenmeli,
4. Avrupa Birliği ülkeleri ortalaması ile eğitimde aynı düzeye ulaşabilmek için mevcut öğretim programları geliştirilmeli,
5. Ortaöğretim, temel eğitime dayalı olup, hazırlık ve yönlendirme yılından sonra en az üç yıl süreli olmalı.

Mili Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 10.05.2002 tarih ve 65 sayılı kararıyla Osman Çeviksoy ve Ethem Baran tarafından hazırlanan Edebiyat-1 liselerde ders kitabı olarak okutuldu. Osman Çeviksoy ve Ethem Baran tarafından hazırlanan Edebiyat-1 ve Edebiyat-2 adlı ders kitapları içerik bakımından bazı yönleriyle 1992 Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim programıyla benzerlik taşır (Dursunoğlu 2006, 243).

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun 1.02.2001 tarihinde aldığı karar ile Mahir Ünlü ve Ömer Özcan tarafından Edebiyat-3 ders kitabı hazırlandı. Bu ders kitabı da 1992 Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi programına uygun bir şekilde oluşturulmuştur (Dursunoğlu 2006, 243).

07 Haziran 2005 tarihli Talim ve Terbiye Kurulunun 184 sayılı kararı ile 2005-2006 eğitim-öğretim yılında 9.sınıflardan başlayarak lise eğitimi 4 yıla çıkartıldı. Türk Dili ve Edebiyatı dersiyle ilgili olarak öğretime Türk Edebiyatı, Dil ve Anlatım dersleri konularak öğretim programı yenilendi. Dil ve Anlatım dersinin hareket noktasıyla ilgili olarak şu açıklama yapıldı:

“Dil ve anlatım dersinin hareket noktası, dili kullanmanın, bilgiden çok beceriye dayandığı gerçeğidir. Dili kullanma becerisinin insanın her türlü etkinliğinde önemli rolü olduğu bilinmektedir; çünkü insan, kültür alanını ana diline göre ve ana dilinin imkânlarıyla şekillendirir, kendini ve dünyayı dil aracılığıyla anlamlandırır. Programın hareket noktası da ilköğretimi bitiren öğrencilerin, dili kullanma becerisi kazanarak zamanın ihtiyaçlarına cevap verebilecek aydın kişiler durumuna gelebilmelerini sağlamaktır” (Dursunoğlu 2006, 243).

9. sınıfta Türk edebiyatından seçilen farklı örnek metinlerin anlam, yapı, tema, dil bakımından incelenmesi, çözümlenmesi ve yorumlanması üzerinde duruldu. 10. 11. ve 12.

sınıfta Türk edebiyatının farklı dönemlerine ait metinlerin önceki yıl kazandırılan metotlarla incelenmesi amaçlandı. Ortaöğretimin her bir kademesinde öğrencinin etkinliklere katılması hedeflendi (Dursunoğlu 2006, 243).

2011’de yayımlanan Türk Edebiyatı ve Dil ve Anlatım Öğretim programı 2005’e dayanarak hazırlandı. 2014 yılında yaklaşık 600 kişiyle 19. Milli Eğitim Şurası toplandı. Bu toplantıda 179 tavsiye kararları alındı (Dursunoğlu 2006, 243).

2015 yılında ise ortak dersler bölümünde yer alan “Dil ve Anlatım” ile “Türk Edebiyatı” derslerinin, “Türk Dili ve Edebiyatı” dersi adıyla birleştirilmesi ve bu dersin haftalık ders saati sayısının söz konusu derslerin haftalık ders saati sayılarının toplamı kadar olması ve seçmeli dersler bölümünde yer alan “Seçmeli Dil ve Anlatım” ile “Seçmeli Türk Edebiyatı” derslerinin, “Seçmeli Türk Dili ve Edebiyatı” dersi adıyla birleştirilmesi ve bu dersin haftalık ders saati sayısının söz konusu derslerin haftalık ders saati sayılarının toplamı kadar olması bunun sonucunda da açıklamalar bölümünde yer alan “Dil ve Anlatım” dersinin adının “Türk Dili ve Edebiyatı” ve “Seçmeli Dil ve Anlatım” dersinin adının “Seçmeli Türk Dili ve Edebiyatı” dersi olarak değiştirilmesi, söz konusu değişikliklerin 2016-2017 eğitim ve öğretim yılından itibaren 9. sınıflardan başlamak üzere kademeli olarak uygulanması kararlaştırıldı (MEB, 2015).

2.7. Edebiyat Siteleri

Hayatın her alanını kaçınılmaz bir biçimde saran internet ve sosyal medya, edebiyat için ürün veren yazarlar için de kaçınılmaz bir kaynak ya da araç durumundadır.

Aşağıda adı ve muhtevası verilen 5 edebiyat sitesi internet ortamından tesadüfi (random) usulle seçilmiştir. Araştırmadaki anket soruları hazırlanırken bu sitelerin Türk Dili ve Edebiyatı öğretimine sunduğu hizmetler dikkate alınmıştır.

2.7.1. www.edebiyatogretmeni.org Muhtevası

Bu site Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri için Türk Dili ve Edebiyatı Derslerine kaynaklık etmesi amacıyla kurulmuştur. Sitenin ana sayfası incelendiğinde “Ders notları, soru bankası, online testler, yazılı soruları, yıllık planlar, üniversiteye geçiş soruları ve iletişim” adlı öğretmenlerin ihtiyacına göre başlıklar vardır. Bu başlıklar dışında ana sayfada “Öne Çıkanlar” başlığı altında en çok kullanılan ve yeni olan çalışmalar sergilenmektedir. Ayrıca site üzerinde kolay gezinmek için bir arama motoru vardır.

Sitenin iletişim bölümünde site hakkında şu şekilde bilgi verilmektedir: “Sitemiz; hukuka, yasalara, telif haklarına ve kişilik haklarına saygılı olmayı amaç edinmiştir. Sitemiz,

5651 sayılı yasada tanımlanan “yer sağlayıcı” olarak hizmet vermektedir. İlgili yasaya göre, site yönetiminin hukuka aykırı içerikleri kontrol etme yükümlülüğü yoktur. Bu sebeple, sitemiz “uyar ve kaldır” prensibini benimsemiştir. Telif hakkına konu olan eserlerin yasal olmayan bir biçimde paylaşıldığını ve yasal haklarının çiğnendiğini düşünen hak sahipleri veya meslek birlikleri, iletisim@edebiyatogretmeni.org mail adresinden bize ulaşabilirler. Bizle iletişime geçilmesi halinde ilgili kanunlar ve yönetmelikler çerçevesinde en geç 1 (Bir) hafta içerisinde size dönüş yapıp gerekli bilgi verilecektir” (<https://www.edebiyatogretmeni.org/iletisim/>).

2.7.2. www.edebiyatyuvasi.com Muhtevası

Bu sitenin ana sayfası incelendiğinde “Yazarlarımız, Edebiyattan Sinemaya, Bestelenmiş Şiirler, Belgeseller, Tiyatrolar, Röportajlar ve Konu Anlatımı” başlıkları mevcuttur. Sitenin temel amacı edebiyatı sanatla buluşturan alanlarda kullanıcıya aracı olmaktır. Sitede Türk Dili ve Edebiyatı dersi kaynakları ön planda değildir.

Sitenin yazar kadrosunu Tunay Devrim, Erhan Tığlı, Ali Kaya, Ali Öztürk, Anıl Zengin, Murat Yücelişi, Tamer Arıcan ve Naci Aracı gibi yazarlar oluşturmaktadır.

2.7.3. <http://www.dersimizedebiyat.net> Muhtevası

Bu sitenin ana sayfasına bakıldığında Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri için müfredata kaynaklık edecek bütün materyallerin sunulduğu görülmektedir.

Ana sayfada sırasıyla “Kompozisyon, roman özetleri, sesli edebiyat, materyaller, dosya deposu, edebiyat tarihi ve akıllı tahta içerikleri” başlıkları yer almaktadır. Ayrıca ana sayfada 5. sınıftan 12. sınıfa kadar bu kademelerde öğretilen konuların özet anlatımları mevcuttur. Bunlara ek olarak birde liseden üniversiteye geçişte çıkmış soruları gösteren “YGS Türkçe” ve YGS Edebiyat” başlıkları göze batmaktadır. Sitede kullanıcıların kolay gezinmesi için site içi arama motoru vardır. Haber ve konu ekleme üye olan site kullanıcılarına açıktır.

2.7.4. <http://gazelce.net> Muhtevası

Bu sitenin ana sayfası incelendiğinde çok sade bir görünüme sahip olduğu ve tamamen Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerine müfredat doğrultusunda yardımcı olmak amaçlı kurulduğunu anlıyoruz.

Sitenin ana sayfasında sadece “Lys Edebiyat Konuları, Lise, Türkçe Dersi, Lys, Ygs ve Şiirler” başlıkları mevcuttur. Sitede sunulan diğer tüm bilgilere sadece bu altı başlık üzerinden giriş yapabilirsiniz. Sitenin yazar kadrosu hakkında hiçbir bilgi verilmemiştir. Site üzerinde

arama motoru mevcut değildir ve bu da site içerisinde aradığını çabuk bulma konusunda sitenin çok kullanışlı olmadığını göstermektedir.

2.7.5. <http://www.edebiyatdunyasi.com> Muhtevası

Yazar kendi ağzından sitesini şöyle anlatmıştır: “Bu site 2002 yılında yapımcı ve editör Tuğra Sezgi tarafından 2003 yılında kurulmuştur. Sitede; Şiir, hikâye, fotoğraflar, forum ve sohbet alanları, kitap yazan ama sesini duyuramayanlar için kitabını yayınlat bölümü, atasözü, deyim, özdeyiş, yazarların ve şairlerin hayatları, fabl, fıkra, makale, masal, piyes, sözlü ve yazılı anlatım ile ilgili bilgi, yeni çıkan kitap, bulmaca, Türk Edebiyatı hakkında bilgiler ve güncel haberler bulunmaktadır. Sitede zaman zaman, şiir ve hikâye yarışmaları da düzenlenmektedir. Bu yarışmaların seçici kurullarında üniversitelerin öğretim üyeleri görev yapmaktadır.

Site ayrıca ziyaretçilerine, kullanışlı ve özelleştirilebilir araç çubuğu, masa üstü resimleri, Elektronik Bülten ve RSS desteği sunmaktadır. Etkinlik düzenleyenlere ücretsiz duyuru imkânı da tanıyan www.edebiyatdunyasi.com, tamamen ücretsiz, herkese açık şekilde ve bilgiye kolay ulaşılabilmesi amacıyla üyelik systemsiz olarak kalitesinden ve tarafsızlığından ödün vermeden hizmet vermektedir” (<http://www.edebiyatdunyasi.com>).

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Isparta ilindeki resmi ve özel ortaöğretim düzeyi okullarda görev yapan Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin internet ortamındaki edebiyat eğitimine yönelik sitelere ilişkin görüşleri araştırmasında pozitivist işlevselci paradigmaya dayanan nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma desenine uygun olarak olasılıklı örnekleme ile araştırmanın çalışma grubu belirlenmiştir. Araştırma verileri “Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin İnternet Ortamındaki Edebiyat Eğitimine Yönelik Sitelere İlişkin Görüşleri” anketi ile toplanmıştır. Anket sonucunun güvenilirlik analizini gösteren tablo aşağıda verilmiştir. Verilerin analizinde yüzde ve frekans analizi kullanılmıştır. Araştırma verilerinin elde edilmesi sürecinde kurumlardan izin alınması gibi etik hususlara dikkat edilmiştir.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
,802	60

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Isparta ilindeki resmi ve özel ortaöğretim düzeyi okullarda görevli 201 Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise evrenden geri dönüş oranı dikkate alınarak belirlenmiştir. Evrende bulunan 201 Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeninden 151 öğretmen gönderilen ankete katılmıştır. Verilerin analizi örnekleme oluşturan 151 kişi üzerinden yapılmıştır. Örneklemi oluşturan bu 151 kişi evrende bulunan kişilerin %75'ine karşılık gelmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak anket yönteminden yararlanılmıştır. Anket çalışmasında şu işlemler yapılmıştır:

- Anket hazırlama,

- Güvenilirlik alma,
- Çalışma grubuna anket uygulama,
- Veriyi analiz etme,
- Veriyi kullanma,
- Veriden sonuç çıkarma.

3.4. Verilerin Toplanması

Çalışmada ilk olarak kontrol grubu adına ilçelerden ankete katılan 45 Türk Dili ve Edebiyat öğretmenine anket uygulanmıştır. Kontrol grubuna uygulanan anket sonuçları analiz edilerek güvenilirlik testinden geçirilmiştir. Anketin güvenilirliğine ulaşıldıktan sonra anket 151 kişiden oluşan çalışma grubuna bir aylık süreç içerisinde uygulanmış ve sonuçlara SPSS sistemi ile ulaşılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Anket uygulamasının SPSS yöntemi ile okunmasından sonra çalışma grubunun sonuçları 57 tablo şeklinde birbirleri ile karşılaştırılarak incelenmiştir. Ayrıca çapraz eşleştirme yapılarak mezuniyet türüne, cinsiyete, kıdem yılına ve görev yapılan okul türüne göre edebiyat sitelerinden yararlanma durumu analiz edilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Demografik Bilgiler

4.1.1. Cinsiyet Durumu

Tablo 4.1. Çalışma grubu katılımcılarının cinsiyete göre dağılımları

Cinsiyetiniz nedir?			
	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Erkek	75	49,7
	Kadın	76	50,3
	Total	151	100,0

Tablo 4.1’de görüldüğü üzere çalışma grubu katılımcılarının cinsiyetlerine göre dağılımları incelendiğinde katılımcıların %49,7’si erkek, %50,3’lük kesimi ise kadınlardan oluşmuştur. Bu sonuca göre çalışma grubundaki kadın katılımcıların erkek katılımcılara oranla yüksek olduğu görülür.

Bu durum çalışma grubundaki kadın ve erkek katılımcıların sayısının hemen hemen birbirine yakın olduğuna işaret etmektedir.

4.1.2. Eğitim Durumu

Tablo 4.2. Çalışma grubu katılımcılarının eğitim durumlarına göre dağılımları

Eğitim durumunuz nedir?			
	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Lisans	110	72,8
	Yüksek Lisans	40	26,5
	Doktora	1	0,7
	Total	151	100,0

Tablo 4.2’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların eğitim durumlarına bakıldığında, katılımcıların %72,8’i lisans, %26,5’i ise yüksek lisans, %0,7’si ise doktora mezunudur.

Bu sonuçlara göre çalışma grubundaki katılımcıların çoğunluğunun lisans mezunu, bir kısmının yüksek lisans ve sadece 1 kişinin doktora mezunu olarak görülmüştür.

4.1.3. Görev Yapılan Okul Durumu

Tablo 4.3. Çalışma grubu katılımcılarının görev yapmış oldukları okul türlerine göre dağılımları

Görev yaptığınız okul türü nedir?			
	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Fen & Sosyal Bilimler Lisesi	31	20,5
	Anadolu Lisesi	64	42,4
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	14	9,3
	Meslek Lisesi	30	19,9
	Özel Okul	12	7,9
	Total	151	100,0

Tablo 4.3'te görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların görev yapmış oldukları okul türlerine bakıldığında katılımcıların %42,4'ü Anadolu Lisesi, %20,5'i Fen ve Sosyal Bilimler Lisesi, %19,9'u Meslek Lisesi, %9,3'ü Anadolu İmam Hatip Lisesi ve son olarak da %7,9'u Özel Okullarda görev yapmaktadırlar.

Bu sonuçlara göre katılımcıların çoğunluğunun Anadolu Liselerinde görev yaptığı görülmektedir.

4.1.4. Meslekteki Görev Süresi Durumu

Tablo 4.4. Çalışma grubu katılımcılarının meslekteki görev sürelerine göre dağılımları

Meslekteki kaçınıcı yıldasınız?			
	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	1-5	21	13,9
	5-10	32	21,2
	10-15	32	21,2
	15-20	28	18,5
	20 ve üzeri	38	25,2
	Total	151	100,0

Tablo 4.4'te görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların meslekteki görev süreleri temel alındığında, katılımcıların %25,2'si 20 ve üzeri yıl, %21,2'si 5-10 ve 10-15 yıl, %18,5'i 15-20 yıl ve son olarak da %13,9'u 1-5 yıl arasında görevde olduklarını söylemişlerdir.

Bu sonuçlara göre katılımcıların üçte ikisinin 10 yıl ve üzeri ve üçte birinin ise 1-10 yıl arası mesleklerinde kıdeme sahip olduğu görülmektedir.

4.1.5. Mezun Olunan Fakülte Durumu

Tablo 4.5. Çalışma grubu katılımcılarının mezun oldukları okul türlerine göre dağılımları

Mezun olduğunuz fakülte türü nedir?			
		Frequency	Percent
Çalışma Grubu	Eğitim Fakültesi	93	61,6
	Fen & Edebiyat Fakültesi	58	38,4
	Total	151	100,0

Tablo 4.5'te görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların mezun oldukları okullara göre dağılımları şu şekilde oluşmuştur. Katılımcıların %61,6'sı eğitim fakültesi mezunu iken, %38,4'ü ise fen-edebiyat fakültesi mezunudur.

Bu duruma göre katılımcıların çoğunluğunun Eğitim Fakültesi mezunu olduğu ortaya çıkmıştır.

4.2. Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin Edebiyat Sitelerinden Yararlanma Düzeyleri

4.2.1. Bilişim Teknolojileri ve İnternet Kullanım Durumu

Tablo 4.6. Çalışma grubu katılımcılarının bilişim teknolojileri ve internet kullanımı düzeylerine göre dağılımları

Bilişim teknolojileri ve internet kullanım düzeyiniz nedir?			
		Frequency	Percent
Çalışma Grubu	Temel	7	4,6
	Orta	80	53,0
	İleri	55	36,4
	Profesyonel	9	6,0
	Total	151	100,0

Tablo 4.6'da görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların bilişim ve internet kullanım düzeyleri incelendiğinde katılımcıların %53'ü orta, %36,4'ü ileri, %6'sı profesyonel ve %4,6'sı ise temel düzeyde internet kullanımına sahiptir.

Bu sonuçlara göre katılımcıların yarısından fazlasının orta seviye bilişim teknolojileri ve internet kullanım düzeyine sahip oldukları görülmüştür.

4.2.2. Edebiyat Sitelerinden Yararlanma Durumu

Tablo 4.7. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili internet sitelerinden yararlanma durumlarına göre dağılımları

Genel anlamda edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerinden yararlanıyor musunuz?			
	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Her zaman	20	13,2
	Çoğunlukla	89	58,9
	Bazen	32	21,2
	Nadiren	8	5,3
	Hiçbir zaman	2	1,3
	Total	151	100,0

Tablo 4.7’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların edebiyat eğitim ve öğretim amaçlı internet sitelerinden yararlanma durumlarına dair verdikleri cevaplara göre katılımcıların %58,9’u çoğunlukla, %21,2’si bazen, %13,2’si her zaman, %5,3’ü nadiren son olarak da %1,3’lük kesimi ise hiçbir zaman seçeneği üzerinde yoğunlaşmıştır.

Bu sonuca göre katılımcıların büyük çoğunluğu edebiyat eğitimi ve öğretimi için edebiyat sitelerini ihtiyaçları halinde ziyaret ettikleri görülmüştür. Çalışma grubundaki hiçbir zaman internet sitelerinden yararlanmayan %1,3’lük oran için Tablo 4.4’te gösterildiği gibi araştırmada 20 yıl ve üzeri çalışan öğretmen sayısının oluşuna ve bu yüzden bu katılımcıların yeniliklere kapalı olmasına bağlanabilir.

4.2.3. Sosyal Medya (Facebook, Twitter ve Instagram) Platformunda Takip Edilen Grup/Sayfa Durumu

Tablo 4.8. Çalışma grubu katılımcılarının sosyal medya platformunda takip etmekte olduğu edebiyat gruplarına göre dağılımları

Sosyal medya platformlarında takip ettiğiniz ya da üyesi olduğunuz edebiyat grubu/sayfası var mı?			
	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Evet	120	79,5
	Hayır	31	20,5
	Total	151	100,0

Tablo 4.8’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılardan sosyal medya platformunda takip etmekte olduğunuz edebiyat grupları/sayfaları olup olmadığına dair alınan

cevaplarına göre katılımcıların %79,5'i evet cevabını verirken, %20,5'lik kesimi ise hayır cevabını vermişlerdir.

Bu sonuca göre katılımcıların büyük çoğunluğu sosyal medya platformunda edebiyat sitelerini ve sayfalarını takip etmiş olduklarını ya da üyesi olduklarını belirtmişlerdir.

4.2.4. Edebiyat Sitelerini Tercih Etme Durumu

Tablo 4.9. Çalışma grubu katılımcılarının kullanmış oldukları edebiyat sitelerini tercih etme sebeplerine göre dağılımları

Kullandığınız edebiyat sitelerini tercih etmenizin sebebi nedir?			
	Frequency	Percent	
	Kapsayıcılık	2	1,3
	Kullanılabilirlik	7	4,6
	Uygulanabilirlik	5	3,3
	Güncellik	10	6,6
	Görsellik	1	0,7
	Yeterlilik	7	4,6
	Kullanılabilirlik, uygulanabilirlik, güncellik	9	6,0
	Kullanılabilirlik, uygulanabilirlik, görsellik	17	11,3
	Kapsayıcılık, kullanılabilirlik, uygulanabilirlik, güncellik, görsellik, yeterlilik	6	4,0
	Kullanılabilirlik, uygulanabilirlik, güncellik, görsellik, yeterlilik	8	5,3
	Uygulanabilirlik, görsellik	2	1,3
	Kullanılabilirlik, güncellik, yeterlilik	4	2,6
	Kapsayıcılık, kullanılabilirlik, güncellik	8	5,3
	Kapsayıcılık, güncellik, yeterlilik	8	5,3
	Güncellik, görsellik, yeterlilik	3	2,0
	Güncellik, görsellik	3	2,0
	Kullanılabilirlik, güncellik, görsellik	16	10,6
	Uygulanabilirlik, güncellik, yeterlilik	8	5,3
	Kapsayıcılık, kullanılabilirlik, uygulanabilirlik	8	5,3
	Uygulanabilirlik, güncellik, görsellik	1	0,7
	Güncellik, yeterlilik	1	0,7
	Kapsayıcılık, uygulanabilirlik, güncellik	17	11,3
Çalışma Grubu	Total	151	100,0

Tablo 4.9’da görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların kullanmış olduğu edebiyat sitelerini tercih etmelerinin sebepleri incelendiğinde en çok tercih edilen %11,3 ile kullanılabilirlik, uygulanabilirlik, görsellik ve kapsayıcılık, uygulanabilirlik, güncellik seçenekleri olmuştur. Bunun akabinde ise %10,6 ile kullanılabilirlik, güncellik, görsellik ve sonrasında ise %6,6 ile güncellik gelmektedir.

Bu cevaplar doğrultusunda oluşan sonuçlara bakıldığında en yüksek oranlara ait 6 tercih sebebinde kullanılabilirlik, uygulanabilirlik, görsellik ve kapsayıcılık, uygulanabilirlik, güncellik ortak paydaş olarak görülmektedir.

Bu durumda herhangi bir edebiyat sitesinin katılımcılar tarafından rahatça kullanılabilmesi ve içerisinde sunulan materyallerin öğretimde uygulanabilirliği ve o gün, hafta ya da yıla ait bilgileri vermesi açısından daha çok tercih edilmesinin sebepleri arasında olduğunu söyleyebiliriz.

4.2.5. Edebiyat Sitelerinin Öğretmenler Açısından Yarar Durumu

Tablo 4.10. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat eğitim ve öğretim sitelerinin öğretmenler açısından yararlarına göre dağılımları

Edebiyat eğitim ve öğretim sitelerini öğretmenler açısından yararlı görüyor musunuz?			
	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Tamamen	58	38,4
	Kısmen	92	60,9
	Hiç	1	0,7
	Total	151	100,0

Tablo 4.10’da görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların edebiyat eğitim ve öğretim sitelerini öğretmenler açısından yararlı görüp görmediklerine dair verdikleri cevaplar doğrultusunda katılımcıların %60,9’u kısmen, %38,4’ü ise tamamen cevabını vermişlerdir.

Varılan sonuçlara göre katılımcıların büyük çoğunluğu edebiyat eğitim ve öğretim sitelerinin öğretmenler açısından kısmen yararlı olduğunu söylemişlerdir.

Bu durum edebiyat sitelerinde kendilerine kısmen yararlı olacak eğitim materyallerinin olduğunu göstermektedir.

4.2.6. Edebiyat Sitesi İçeriğine Hiç Katkıda Bulunma Durumu

Tablo 4.11. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitesi içeriklerine katkıda bulunup bulunmadıklarına göre dağılımları

Herhangi bir edebiyat sitesinin içeriğine hiç katkıda buldunuz mu?		
	Frequency	Percent
Çalışma Grubu	Evet	54
	Hayır	97
	Total	151

Tablo 4.11’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılara herhangi bir edebiyat sitesinin içeriğine katkıda bulunup bulunmadıkları sorusuna alınan cevaplar doğrultusunda katılımcıların %64,2’si ise hayır, %35,8’i ise evet cevabını vermişlerdir.

Sonuçlara göre bu çalışmaya katılan katılımcıların üçte ikisinin edebiyat sitelerinin içeriklerine katkıda bulunmadığı üçte birinin ise edebiyat sitesinin içeriğine sunum, animasyon, soru, vb. gönderme konusunda katkıda bulunduğu ortaya çıkmıştır.

4.2.7. Edebiyat Sitesi Forumlarında Meslektaşlarla Fikir Alışverişi Durumu

Tablo 4.12. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitesi forumlarında meslektaşlarıyla fikir alışverişi yapıp yapmadıklarına göre dağılımları

Edebiyat sitesi forumlarında meslektaşlarınızla herhangi bir konu üzerinde fikir alışverişi yaptınız mı?		
	Frequency	Percent
Çalışma Grubu	Evet	94
	Hayır	57
	Total	151

Tablo 4.12’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılardan edebiyat sitesi forumlarındaki meslektaşlarıyla fikir alışverişi içerisinde bulunup bulunmadıkları sorusuna dair alınan cevaplar doğrultusunda katılımcıların %62,3’ü evet, %37,7’si hayır cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre edebiyat sitelerinden sadece yararlanıp fikir alışverişi yapmayanların yadsınamayacak kadar az olmasa da katılımcıların büyük çoğunluğu ihtiyaç duymaları halinde edebiyat sitesi forumlarında meslektaşları ile fikir alışverişi içerisinde olduklarını söylemişlerdir.

4.2.8. Ders, Seminer, Konu vb. Hazırlık İçin Edebiyat Sitelerinden Yararlanma Durumu

Tablo 4.13. Çalışma grubu katılımcılarının ders, seminer, konu vb. hazırlık için edebiyat sitelerini kullanma durumlarına göre dağılımları

Ders, seminer, konu, vb. hazırlığı için edebiyat sitelerinden yararlanıyor musunuz?			
	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Her zaman	21	13,9
	Çoğunlukla	75	49,7
	Bazen	49	32,5
	Nadiren	5	3,3
	Hiç	1	0,7
	Total	151	100,0

Tablo 4.13'te görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılardan ders, seminer, konu, vb. hazırlığı için edebiyat sitelerinden yararlanma durumu sorusuna dair alınan cevaplar değerlendirildiğinde katılımcıların %49,7'si çoğunlukla, %32,5'lik kısmı bazen, %13,9'luk kısmı ise her zaman seçeneğini söylemişlerdir.

Varılan sonuçlara göre katılımcıların büyük çoğunluğu ders, seminer, konu, vb. hazırlığı için edebiyat sitelerinden çoğunlukla yararlandıklarını söylemişlerdir. Bu durumda edebiyat sitelerinde katılımcıların ihtiyaçlarını karşılayacak eğitim materyallerinin varlığından söz edilebilir.

4.2.9. Ders, Seminer, Konu, vb. Hazırlık İçin Edebiyat Geçirilen Süre Durumu

Tablo 4.14. Çalışma grubu katılımcılarının ders vs. hazırlık için edebiyat site ve forumlarında geçirmiş olduğu süreler göre dağılımları

Ders, seminer, konu, vb. hazırlanmak için edebiyat site ve forumlarında haftalık ortalama ne kadar vakit geçiriyorsunuz?			
	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	1 saatten az	50	33,1
	1-3 saat	88	58,3
	4-5 saat	7	4,6
	6 saat ve üzeri	6	4,0
	Total	151	100,0

Tablo 4.14'te görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların ders, seminer, konu, vb. gibi konularda edebiyat site ve forumlarında ne kadar zaman geçirmiş oldukları sorusuna

dair cevaplar incelendiğinde katılımcıların %58,3'ü haftalık 1-3 saat, %33,1'lik kısmı ise 1 saatten az zaman geçirdiklerini söylemişlerdir.

Bu sonuca göre katılımcıların konu hazırlık, ders planı yapma, soru hazırlama, vb. gibi durumlarda ihtiyaç duydukça edebiyat site ve forumlarında haftada ortalama 1-3 saat arası zamanlarını geçirdikleri ortaya çıkmıştır.

4.2.10. Sınıf Ortamında Ders İşlerken Edebiyat Sitelerine Başvurma Durumu

Tablo 4.15. Çalışma grubu katılımcılarının sınıf ortamında ders işlerken edebiyat sitelerine başvurup başvurmadıklarına göre dağılımları

Sınıf ortamında ders işlerken edebiyat sitelerine başvuruyor musunuz?			
		Frequency	Percent
Çalışma Grubu	Her ders anlatımında	1	0,7
	Çoğu derste	28	18,5
	Bazı derslerde	95	62,9
	Hiçbir derste	27	17,9
	Total	151	100,0

Tablo 4.15'te görüldüğü üzere çalışma grubu katılımcılarının sınıf ortamında ders işlerken edebiyat sitelerine başvurma durumlarına dair verdikleri cevaplar doğrultusunda katılımcıların %62,9'u bazı derslerde edebiyat sitelerine başvurduğunu, %18,5'i ise çoğu derste sitelere başvurduğunu söylemiştir. Aynı şekilde katılımcıların %17,9'u hiçbir derste edebiyat sitelerine başvurmadıklarını söylemişlerdir.

Bu sonuçlara göre katılımcıların sınıf ortamında ders işlerken edebiyat sitelerindeki uygulamalardan konularını destekleyici veya derste içerik zenginliği sağlayacağı durumlarda edebiyat sitelerinden yararlandıklarını belirtmişlerdir.

4.2.11. Edebiyat Sitelerine Girmek İçin Kullanılan Teknolojik Alet Durumu

Tablo 4.16. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitelerine girmek için kullandığı teknolojik aletlere göre dağılımları

Edebiyat sitelerine en çok nereden giriyorsunuz?		
	Frequency	Percent
Çalışma Grubu	Bilgisayar & tablet	90
	Telefon	61
	Total	151
		100,0

Tablo 4.16’da görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların edebiyat sitelerine en çok nereden giriyorsunuz sorusuna dair verdikleri cevaplar değerlendirildiğinde katılımcıların %59,6’sı edebiyat sitelerine bilgisayar ve tableten, %40,4’ü ise telefondan girdiklerini söylemişlerdir.

Bu durumda edebiyat sitelerine girmede bilgisayar ve tabletin telefona oranla kullanılma yüzdesi daha yüksektir diyebiliriz.

4.2.12. Edebiyat Siteleri Üzerinde Araştırma Yaparken Kullanılan Uzantı Durumu

Tablo 4.17. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitelerinde araştırma yaparken kulanmış oldukları uzantılara göre dağılımları

Edebiyat siteleri üzerinde araştırma yaparken hangi uzantıdaki siteleri tercih ediyorsunuz?		
	Frequency	Percent
Çalışma Grubu	Com	40
	Net	9
	Edu	19
	Org	10
	Uzantısına önem vermem	73
	Total	151
		100,0

Tablo 4.17’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların edebiyat siteleri üzerinde araştırma yaparken hangi uzantıdaki siteleri tercih ediyorsunuz sorusuna dair verdikleri cevaplar değerlendirildiğinde katılımcıların %48,3’ünün uzantısına önem vermeden, %26,5’i ise com uzantılı, %12,6’sı ise edu uzantılı edebiyat sitelerini kullanmayı tercih etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre katılımcıların çoğunluğu edebiyat sitelerine girişte uzantıya önem vermediklerini söylemişlerdir. Bu durumda edebiyat sitesinin uzantısından çok ihtiyacı karşılama daha önemli bir rol oynamaktadır diyebiliriz.

4.2.13. Edebiyat Sitelerinden Dersinize Yönelik Bulduğunuz Kaynak ve Materyal Durumu

Tablo 4.18. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitelerinden derslerine yönelik bulmuş olduğu kaynak ve materyallerin yeterlilik durumlarına göre dağılımları

Edebiyat sitelerinden dersinize yönelik bulduğunuz kaynak ve materyallerin ne kadar yeterli olduğunu düşünüyorsunuz?			
	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Tamamen yeterli	1	0,7
	Yeterli	67	44,4
	Kısmen yeterli	81	53,6
	Yetersiz	2	1,3
	Total	151	100,0

Tablo 4.18’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılardan edebiyat sitelerinden dersinize yönelik bulduğunuz kaynak ve materyallerin ne kadar yeterli olduğunu düşünüyorsunuz sorusuna dair alınan cevaplar karşılaştırıldığında katılımcıların %53,6’sı kısmen yeterli, %44,4’ü ise yeterli olduğu cevabını vermişlerdir.

Bu sonuca göre katılımcıların edebiyat sitelerinden bulmuş oldukları kaynak ve materyallerin tamamen olmasa da ihtiyaçlarını karşılayacak kadar kısmen yeterli olduğu konusunda görüş bildirmişlerdir.

4.2.14. Edebiyat Sitelerine Duyulan İhtiyaç Durumu

Tablo 4.19. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitelerine ihtiyaçlarına göre dağılımları

Edebiyat sitelerine en çok ne zaman ihtiyaç duyuyorsunuz?			
	Frequency	Percent	
	Eğitim-öğretim yılı başında	80	53,0
	Eğitim-öğretim yılı sonunda	1	0,7
	Her gün	6	4,0
	Her hafta	11	7,3
	Her ay	8	5,3
	Ünite başlangıcında	10	6,6
	Her sınav döneminde	6	4,0
Çalışma Grubu	Her hafta, her ay, ünite başlangıcında	3	2,0
	Her hafta, ünite sonunda, her sınav döneminde	2	1,3
	Eğitim-öğretim yılı başında, her ay, her sınav döneminde	10	6,6
	Eğitim-öğretim yılı başında, eğitim-öğretim yılı sonunda, ünite başlangıcında	14	9,3
	Total	151	100,0

Tablo 4.19’da görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılarda edebiyat sitelerine ne zaman ihtiyaç duyuyorsunuz sorusuna dair alınan cevaplar değerlendirildiğinde katılımcıların %53’ü eğitim-öğretim yılı başında, %9,3’ü ise eğitim-öğretim yılı başında, eğitim-öğretim yılı sonunda ve ünite başlangıcında cevabını vermişlerdir.

Elde edilen verilere göre katılımcıların büyük çoğunluğu edebiyat sitelerine en çok eğitim-öğretim yılı başında girdiklerini bunun nedenleri arasında da müfredat programı, yıllık ders planı, günlük planlar, zümre planları, sosyal kulüp planları ve derse hazırlık gibi nedenlerin olduğu söylenebilir.

4.2.15. Edebiyat Sitelerindeki Ders Uygulamalarının Derse Etki Durumu

Tablo 4.20. Çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitelerindeki ders uygulamalarından yararlanmalarının derslerine etkilerine göre dağılımları

Edebiyat sitelerindeki ders uygulamalarından yararlanmanız dersinizi hangi yönde etkiledi?			
	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Tamamen olumlu	15	9,9
	Olumlu	103	68,2
	Kısmen olumlu	33	21,9
	Olumsuz	0	0,0
	Total	151	100,0

Tablo 4.20’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılardan edebiyat sitelerindeki ders uygulamalarından yararlanmanız dersinizi hangi yönde etkiledi sorusuna dair alınan cevaplar değerlendirildiğinde katılımcıların %68,2’si edebiyat sitelerindeki ders uygulamalarının derslerini olumlu %21,9’u kısmen olumlu, %9,9’u ise tamamen olumlu yönde etkilediği yönünde görüş bildirmişlerdir.

Bu sonuca göre katılımcıların edebiyat sitelerindeki ders uygulamalarının derslerinde olumlu bir etki bıraktığını ve faydasını gördüklerini söylemişlerdir.

Bu durumda edebiyat sitelerindeki bazı uygulamaların sunum ve animasyon bazlı hazırlanmasından dolayı derste olumlu etki bıraktığını ve anlatım çeşitliliği sağladığını söyleyebiliriz.

4.2.16. Öğrencilerinizi Edebiyat Sitelerine Yönlendirme Durumu

Tablo 4.21. Çalışma grubu katılımcılarının öğrencilerini dersle ilgili çalışmalarını için edebiyat sitelerine yönlendirdiğiniz oluyor mu?

Öğrencilerinizi dersle ilgili çalışmalarını için edebiyat sitelerine yönlendirdiğiniz oluyor mu?			
	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Her zaman	3	2,0
	Çoğunlukla	33	21,9
	Bazen	69	45,7
	Nadiren	24	15,9
	Hiç	22	14,6
	Total	151	100,0

Tablo 4.21’te görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılardan öğrencilerinizi dersle ilgili çalışmalarını için edebiyat sitelerine yönlendirdiğiniz oluyor mu sorusuna dair alınan

cevaplar sonucunda katılımcıların %45,7'si bazen yönlendirdiklerini, %21,9'u çoğunlukla yönlendirdiklerini, %15,92u nadiren yönlendirdiklerini, %14,6'sı hiç yönlendirmedikleri konusunda görüş bildirmişlerdir.

Bu sonuçlara göre katılımcıların edebiyat sitelerinde ders müfredatlarını destekleyecek materyal, konu anlatımı veya ilgili sorular bulması durumunda öğrencilerini bu sitelere bazen yönlendirdiği söylenebilir.

4.3. Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin Edebiyat Sitelerini Kaynak Amaçlı Kullanma Durumu

Tablo 4.22. Derslerimde kullanmak için ders notları bulurum

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Hiçbir zaman	7	4,6
	Nadiren	30	19,9
	Bazen	52	34,4
	Çoğunlukla	48	31,8
	Her zaman	14	9,3
	Total	151	100,0

Tablo 4.22'de görüldüğü üzere katılımcıların edebiyat sitelerinde derslerinde kullanmak için ders notları bulurum ifadesine vermiş olmuş cevaplar sonucunda çalışma grubu katılımcılarının %34,4'ü bazen, %31,8'i ise çoğunlukla edebiyat sitelerine yönelerek ders notlarını oradan aldıklarını belirtmişlerdir.

Bu sonuca göre katılımcıların çoğunlukla ders notlarını edebiyat sitelerinden aldıkları söylenebilir. Bu durumda katılımcıların ihtiyaç duymaları halinde ders notları için edebiyat sitelerine başvurdukları sonucu çıkarılabilir.

Tablo 4.23. Derslerimle ilgili sunular bulurum

		Frequency	Percent
Çalışma Grubu	Hiçbir zaman	4	2,6
	Nadiren	24	15,9
	Bazen	49	32,5
	Çoğunlukla	62	41,1
	Her zaman	12	7,9
	Total	151	100,0

Tablo 4.23'te görüldüğü üzere katılımcıların edebiyat sitelerini dersleriyle ilgili sunular bulma konusunda %41,1'i çoğunlukla, %32,5 ile de bazen tercih ettikleri görülmüştür.

Bu durumda katılımcıların edebiyat sitelerinde çoğunlukla dersleri ile ilgili sunular aradığı ortaya çıkmıştır.

Tablo 4.24. Derslerimde kullanmak için resim ve grafik gibi görseller bulurum

		Frequency	Percent
Çalışma Grubu	Hiçbir zaman	7	4,6
	Nadiren	21	13,9
	Bazen	60	41,1
	Çoğunlukla	46	30,5
	Her zaman	15	9,9
	Total	151	100,0

Tablo 4.24'te görüldüğü üzere derslerimde kullanmak için resim ve grafik gibi görseller bulurum ifadesine verdikleri cevaplar doğrultusunda katılımcıların %41,1'i bazen, %30,5'i ise çoğunlukla yanıtlarını vermişlerdir.

Bu sonuca göre katılımcıların çoğunluğunun edebiyat sitelerinde dersleri ile ilgili resim ve grafik gibi görseller aradığı bulgusuna varılmıştır.

Tablo 4.25. Eğitsel oyun, benzetim animasyon vb. etkileşimli materyaller bulurum

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Hiçbir zaman	7	4,6
	Nadiren	26	17,2
	Bazen	61	40,3
	Çoğunlukla	44	29,1
	Her zaman	13	8,6
	Total	151	100,0

Tablo 4.25'te görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların eğitsel oyun, benzetim, animasyon, vb. etkileşimli materyaller bulurum görüşüne verdikleri cevaplar doğrultusunda katılımcıların %40,3'ü bazen, %29,1'i çoğunlukla, %17,2'si ise edebiyat sitelerini nadiren bu tür faaliyetler için kullandığını söylemişlerdir.

Bu sonuca göre katılımcıların sınıf ortamlarında etkileşimli tahtanın bulunması ve derslerini etkileşimli tahta aracılığıyla anlatma ihtiyacı duymasından dolayı edebiyat sitelerinde eğitsel oyun, benzetim animasyon, vb. etkileşimli materyaller bulma ihtiyacının olduğu söylenebilir.

Tablo 4.26. Diğer öğretmenler ile materyaller paylaşırım

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Hiçbir zaman	18	11,9
	Nadiren	33	21,9
	Bazen	59	39,1
	Çoğunlukla	27	17,9
	Her zaman	14	9,3
	Total	151	100,0

Tablo 4.26'da görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılardan edebiyat sitelerindeki diğer öğretmenler ile materyaller paylaşırım ifadesine alınan cevaplar doğrultusunda katılımcıların %39,1'i ile bazen, %21,9'u nadiren, %17,9'u ise de çoğunlukla materyalleri site üzerinden diğer öğretmenlerle paylaştıkları cevabını vermişlerdir.

Bu sonuca göre katılımcıların materyallerini fırsat buldukça diğer öğretmenler ile paylaştıkları sonucu çıkarılabilir.

Tablo 4.27. Ders, proje ve ödevlerin uygulanmasında yararlanırım

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Hiçbir zaman	2	1,3
	Nadiren	25	16,6
	Bazen	59	39,1
	Çoğunlukla	51	33,8
	Her zaman	14	9,3
	Total	151	100,0

Tablo 4.27’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılardan edebiyat sitelerini ders, proje ve ödevlerinin uygulanmasında yararlanırım ifadesine alınan cevaplar doğrultusunda katılımcıların %39,1’i bazen, %33,8’i ise çoğunlukla edebiyat sitelerini bu tür faaliyetler için tercih ettiklerini söylemişlerdir.

Bu sonuca göre katılımcıların çoğunluğunun edebiyat sitelerinden ders, proje ve ödevlerin uygulamasında yararlandıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 4.28. Ölçme ve değerlendirmede internette yer alan elektronik ortamlardan (e-portfolyo vb.) yararlanırım

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Hiçbir zaman	9	6,0
	Nadiren	30	19,9
	Bazen	47	31,1
	Çoğunlukla	55	36,5
	Her zaman	10	6,6
	Total	151	100,0

Tablo 4.28’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılardan edebiyat sitelerini ölçme ve değerlendirmede internette yer alan elektronik ortamlardan yararlanırım ifadesine alınan cevaplar doğrultusunda katılımcıların %36,5’lik kesimi çoğunlukla, %31,1’lik kesimi ise bazen edebiyat sitelerini bu tür faaliyetler için kullandıklarını söylemişlerdir.

Bu sonuca göre katılımcıların çoğunluğunun edebiyat sitelerinde yer alan ölçme değerlendirme ile ilgili elektronik ortamlardan yararlandığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 4.29. Sınavlarda kullanmak için soru bulurum

		Frequency	Percent
Çalışma Grubu	Hiçbir zaman	8	5,3
	Nadiren	20	13,2
	Bazen	43	28,5
	Çoğunlukla	56	37,1
	Her zaman	24	15,9
	Total	151	100,0

Tablo 4.29’da görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılardan edebiyat sitelerini sınavlarda kullanmak için soru bulurum görüşüne alınan cevaplar doğrultusunda %37,1’i çoğunlukla, %28,5’i bazen, %15,9’u ise her zaman edebiyat sitelerini sınavlarda kullanmak amacıyla soru bulmak için kullandığını belirtmişlerdir.

Bu sonuçlara göre katılımcıların çoğunluğunun edebiyat sitelerine sınavlarında kullanmak üzere soru bankası niteliğinde başvurdukları sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.30. Dersler ile ilgili liseden üniversiteye geçişte çıkmış soruları bulurum

		Frequency	Percent
Çalışma Grubu	Hiçbir zaman	3	2,0
	Nadiren	13	8,6
	Bazen	39	25,8
	Çoğunlukla	69	45,7
	Her zaman	27	17,9
	Total	106	100

Tablo 4.30’da görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılardan edebiyat sitelerini dersler ile ilgili liseden üniversiteye geçişte çıkmış soruları bulurum görüşüne alınan cevaplar doğrultusunda katılımcıların %45,7’si çoğunlukla, %25,8’i bazen, %17,9’u ise her zaman edebiyat sitelerini bu tür soruları bulmak için kullanmışlardır.

Bu sonuçlara göre katılımcılar için edebiyat siteleri liseden üniversiteye geçişte çıkmış sınav sorularını görmek için ideal bir yoldur diyebiliriz.

Tablo 4.31. Derslerle ilgili roman, hikâye, şiir bulurum

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Hiçbir zaman	2	1,3
	Nadiren	13	8,6
	Bazen	48	31,8
	Çoğunlukla	65	43,0
	Her zaman	23	15,2
	Total	151	100,0

Tablo 4.31’de görüldüğü üzere edebiyat sitelerini derslerle ilgili roman, hikâye ve şiir bulurum ifadesine verdikleri cevaplara göre katılımcıların %43’ü çoğunlukla, %31,8’i bazen, %15,2’si ise her zaman edebiyat sitelerinden bu tür etkinlikler için yararlandıklarını belirtmişlerdir.

Bu sonuçlara göre katılımcılar için edebiyat sitelerini derslerinde ya da başka bir ortamda kullanmak üzere roman, hikâye, şiir vb. etkinlikleri bulma açısından yararlı buldukları söylenebilir.

Tablo 4.32. Derslerle ilgili edebiyat bulmacaları bulurum

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Hiçbir zaman	11	7,3
	Nadiren	22	14,6
	Bazen	66	43,7
	Çoğunlukla	37	24,5
	Her zaman	15	9,9
	Total	151	100,0

Tablo 4.32’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların edebiyat sitelerinde dersleriyle ilgili edebiyat bulmacaları bulması konusunda verdikleri cevaplara bakıldığında katılımcıların %43,7’si bazen, %24,5’i ise çoğunlukla edebiyat sitelerini bu tür etkinlikler için kullandıklarını belirtmişlerdir.

Bu sonuçlara göre katılımcıların edebiyat sitelerini dersleri pekiştirici çalışmalar, genel-kültür ve eğlence etkinlikleri konusunda yararlı buldukları söylenebilir.

Tablo 4.33. Derslerle ilgili etkileşimli tahta uygulamaları bulurum

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Hiçbir zaman	11	7,3
	Nadiren	20	13,2
	Bazen	50	33,1
	Çoğunlukla	50	33,1
	Her zaman	20	13,2
	Total	151	100,0

Tablo 4.33’de görüldüğü üzere edebiyat sitelerini derslerle ilgili etkileşimli tahta uygulamaları bulurum ifadesine vermiş oldukları cevaplara göre katılımcıların %33,1’i hem bazen hem de çoğunlukla, %13,2’si ise her zaman ve nadiren edebiyat sitelerini ziyaret ederek etkileşimli tahta uygulamalarından yararlanmışlardır.

Bu sonuca göre katılımcıların çoğunluğunun ihtiyaç olması halinde dersleri ile ilgili etkileşimli tahta uygulamaları bulmak için edebiyat sitelerinden yararlandıkları ortaya çıkmıştır.

Tablo 4.34. Derslerle ilgili kavram haritası bulurum

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Hiçbir zaman	8	5,3
	Nadiren	28	18,5
	Bazen	40	26,5
	Çoğunlukla	59	39,1
	Her zaman	16	10,6
	Total	151	100,0

Tablo 4.34’te görüldüğü üzere edebiyat sitelerini derslerle ilgili kavram haritası bulurum ifadesine verdikleri cevaplara göre katılımcıların %39,1’i çoğunlukla, %26,5’i bazen, %18,5’i ise nadiren bu tür etkinlikler için edebiyat sitelerini yararlı bulmuşlardır.

Bu sonuçlara göre katılımcıların edebiyat sitelerinden derslerinde kullanmak üzere kavram haritası aramaları katılımcıların ders anlatımlarını zenginleştirme çabasına işaret etmektedir.

Tablo 4.35. Derslerle ilgili yıllık ve günlük plan bulurum

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Hiçbir zaman	5	3,3
	Nadiren	13	8,6
	Bazen	43	28,5
	Çoğunlukla	55	36,4
	Her zaman	35	23,2
	Total	151	100,0

Tablo 4.35’te görüldüğü üzere edebiyat sitelerini derslerle ilgili yıllık ve günlük plan bulurum ifadesine verdikleri cevaplara göre katılımcıların %36,4’ü çoğunlukla, %28,5’i bazen, %23,2’si ise her zaman bu tür etkinlikler için edebiyat sitelerini tercih etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre katılımcıların edebiyat sitelerinden derslerle ilgili yıllık ve günlük plan bulma konusunda yararlandıkları ortaya çıkmaktadır.

Bu durumda katılımcıların edebiyat sitelerinden bu konuda yararlanmaları onların hayatlarını kolaylaştırdığı ve iş yükünü azalttığı sonucunu çıkarabiliriz.

4.4. Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerine Göre Edebiyat Sitelerinin Eğitsel Etkisi Durumu

Tablo 4.36. Derslerde edebiyat sitelerinden yararlanılması derslere karşı tutumu olumlu yönde etkiler

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Kesinlikle katılmıyorum	9	6,0
	Katılmıyorum	16	10,6
	Kararsızım	14	9,3
	Katılıyorum	85	56,3
	Kesinlikle katılıyorum	27	17,9
	Total	151	100,0

Tablo 4.36’da ortaya çıkan sonuçlara göre katılımcıların %56,3’ü bu görüşe katılıyorum, %6’sı ise kesinlikle katılmadıklarını söylemişlerdir.

Buna sonuca göre çalışma grubundaki katılımcıların çoğunluğu derslerde edebiyat sitelerinden yararlanılmasının derslerde olumlu bir etki bıraktığını belirtmişlerdir. Edebiyat sitelerinin ders ortamında kullanılmasının derse renk getirdiği, anlatım çeşitliliği sağladığı ve sınıf ortamında monotonluğu kırdığı sonucunu çıkarabiliriz.

Tablo 4.37. Edebiyat sitelerinin konu anlatımı okuldaki geleneksel öğretimlerinin yerini alabilir

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Kesinlikle katılmıyorum	17	11,3
	Katılmıyorum	49	32,5
	Kararsızım	29	19,2
	Katılıyorum	42	27,8
	Kesinlikle katılıyorum	14	9,3
	Total	151	100,0

Tablo 4.37’de ortaya çıkan sonuçlara göre katılımcıların %32,5’i bu görüşe katılmıyorum, %27,8’i ise katılıyorum cevabını vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre edebiyat sitelerinin konu anlatımını beğenen yadsınamayacak küçük bir kitle olsa da katılımcıların çoğunluğu bu görüşün yanlış olduğunu, edebiyat sitelerinin konu anlatımı okuldaki geleneksel öğretimlerinin yerini alamaz görüşünü bildirmişlerdir.

Bu durumda dersin tamamen siteler aracılığıyla yapılması yerine dersin belirli bölümlerinde kullanılmasının daha faydalı olduğu sonucunu çıkarabiliriz.

Tablo 4.38. Edebiyat siteleri öğrenmede motivasyonu artırır

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Kesinlikle katılmıyorum	4	2,6
	Katılmıyorum	21	13,9
	Kararsızım	20	13,2
	Katılıyorum	84	55,6
	Kesinlikle katılıyorum	22	14,6
	Total	151	100,0

Tablo 4.38’deki edebiyat siteleri öğrenmede motivasyonu artırır ifadesine verilen cevaplar doğrultusunda katılımcıların %55,6’sı katılıyorum, %13,9’u ise katılmadıklarını söylemişlerdir.

Bu sonuçlara göre katılımcıların çoğunluğu edebiyat sitelerinin öğrenmede motivasyonu arttırdığı yönünde olumlu görüş bildirmişlerdir. Bu durumda edebiyat sitelerindeki ders uygulamalarından yararlanılması dersin bir bölümünden sonra farklı bir teknik ya da öğrenme ortamı sağladığı için öğrencide motivasyonu arttırdığı sonucunu çıkarabiliriz.

Tablo 4.39. Edebiyat siteleri üzerinden yapılan öğrenme daha fazla akılda kalıcıdır

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Kesinlikle katılmıyorum	7	4,6
	Katılmıyorum	28	18,5
	Kararsızım	44	29,1
	Katılıyorum	58	38,4
	Kesinlikle katılıyorum	14	9,3
	Total	151	100,0

Tablo 4.39’da verilen cevaplar doğrultusunda katılımcıların %38,4’ü katılıyorum, %29,1’i kararsız olduklarını, %4,6’lık kesimi ise kesinlikle bu görüşe katılmadıklarını söylemişlerdir.

Bu durumda her ne kadar katılımcıların çoğunluğu %38,4 oranla edebiyat siteleri üzerinden yapılan öğrenmenin daha fazla akılda kalıcı olduğu görüşünü bildirseler de edebiyat sitelerinin öğretme konusunda tam olarak yetkin olduğunu söyleyemeyiz.

Tablo 4.40. Edebiyat siteleri öğrenmeyi zevkli ve eğlenceli hale getirir

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Kesinlikle katılmıyorum	6	4,0
	Katılmıyorum	18	11,9
	Kararsızım	20	13,2
	Katılıyorum	87	57,6
	Kesinlikle katılıyorum	20	13,2
	Total	151	100,0

Tablo 4.40’da görüldüğü üzere çalışma grubu katılımcılarının edebiyat siteleri öğrenmeyi zevkli ve eğlenceli hale getirir ifadesine verdikleri cevaplara göre katılımcıların %57,6’sı katılıyorum, %11,9’u ise bu görüşe katılmadıklarını söylemişlerdir.

Bu sonuçlara göre katılımcıların büyük çoğunluğu edebiyat sitelerinin öğrenmeyi zevkli ve eğlenceli hale getireceği görüşünü savunmuşlardır. Bu durumda edebiyat sitelerindeki dersleri destekleyen animasyonların, görsellerin, bulmacaların ve sunuların dersin işlenişine olumlu yönde katkı verdiğini söyleyebiliriz.

Tablo 4.41. Edebiyat sitelerindeki bilgiler güvenilirdir

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Kesinlikle katılmıyorum	10	6,6
	Katılmıyorum	22	14,6
	Kararsızım	62	41,0
	Katılıyorum	50	33,1
	Kesinlikle katılıyorum	7	4,6
	Total	151	100,0

Tablo 4.41’de görüldüğü üzere çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitelerindeki bilgiler güvenilirdir ifadesine verdikleri cevaplara göre katılımcıların %33,1’i bu görüşe katıldıklarını, %41’i kararsız olduklarını, %14,6’sı ise katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu sonuçlara göre grupta kararsız katılımcılar olmasına rağmen çalışma grubu katılımcıları arasında edebiyat sitelerindeki bilgilerin güvenilirliği konusunda bir ikilem çıkmıştır.

Bu verilere göre çalışmaya katılan Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri edebiyat sitelerine ya da bu sitelerin içerdikleri bilgilere karşı tam olarak güven sahibi değillerdir fakat kullanmaya da devam ediyorlardır diyebiliriz.

Tablo 4.42. Edebiyat siteleri kütüphaneler kadar edebi bilgi ile doludur

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Kesinlikle katılmıyorum	14	9,3
	Katılmıyorum	51	33,8
	Kararsızım	44	29,1
	Katılıyorum	32	21,2
	Kesinlikle katılıyorum	10	6,6
	Total	151	100,0

Tablo 4.42’de görüldüğü üzere edebiyat siteleri kütüphaneler kadar bilgi ile doludur ifadesine verilen cevaplar doğrultusunda katılımcıların %29,1’i bu konu hakkında kararsız kaldıklarını, %33,8’si katılmadıklarını ve %21,2’si ise bu konuya katıldıklarını söylemişlerdir.

Bu değerlendirmelere göre katılımcıların çoğunun edebiyat siteleri kütüphaneler kadar edebi bilgi ile dolu değildir görüşünde olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 4.43. Edebiyat siteleri eğitici film seminer vb. yararlı etkinliklerle doludur

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Kesinlikle katılmıyorum	6	4,0
	Katılmıyorum	24	15,9
	Kararsızım	38	25,2
	Katılıyorum	67	44,4
	Kesinlikle katılıyorum	16	10,6
	Total	151	100,0

Tablo 4.43'te görüldüğü üzere katılımcıların edebiyat siteleri eğitici film, seminer, vb. yararlı etkinlikler doludur ifadesine verdikleri cevaplar doğrultusunda çalışma grubundaki katılımcıların %44,4'ü bu görüşe katıldıklarını, %25,2'si bu görüş konusunda kararsız olduklarını, %15,9'luk kesimi ise bu görüşe katılmadıklarını söylemişlerdir.

Alınan bu cevaplara göre katılımcıların çoğunluğu edebiyat sitelerinin eğitici film, seminer vb. etkinliklerle dolu görüşünün doğru olduğunu söylemişlerdir.

Tablo 4.44. Edebiyat siteleri ders ile ilgili yeterince etkinlik sunar

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Kesinlikle katılmıyorum	6	4,0
	Katılmıyorum	32	21,2
	Kararsızım	38	25,2
	Katılıyorum	58	38,4
	Kesinlikle katılıyorum	17	11,3
	Total	151	100,0

Tablo 4.44'te görüldüğü üzere katılımcılardan edebiyat siteleri ders ile ilgili yeterince etkinlik sunar görüşüne alınan cevaplar doğrultusunda çalışma grubu katılımcılarının %38,4'ü katılıyorum, %25,2'si kararsızım, %21,2'si ise katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Bu sonuca göre katılımcıların çoğunluğu edebiyat sitelerinin ders ile ilgili yeterince etkinlik sunar görüşüne katılmışlardır.

Bu durum edebiyat sitelerindeki etkinliklerin katılımcıların çoğunluğun ihtiyacını karşıladığını ve onlara hitap ettiğini söyleyebiliriz.

Tablo 4.45. Edebiyat siteleri üzerindeki bilgi paylaşımı yararlıdır

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Kesinlikle katılmıyorum	5	3,3
	Katılmıyorum	17	11,3
	Kararsızım	20	13,2
	Katılıyorum	81	53,6
	Kesinlikle katılıyorum	28	18,5
Total	151	100,0	

Tablo 4.45'te görüldüğü üzere katılımcıların edebiyat siteleri üzerindeki bilgi paylaşımı yararlıdır ifadesine vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda çalışma grubu katılımcılarının %53,6'sı bu görüşe katıldıklarını, %11,3'ü ise bu görüşe katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Buna göre katılımcılar edebiyat siteleri üzerindeki bilgi paylaşımının yararlı olduğu görüşünü savunmuşlardır.

Tablo 4.46. Edebiyat siteleri edebiyat alanındaki güncel haberleri ve olayları verir

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Kesinlikle katılmıyorum	5	3,3
	Katılmıyorum	20	13,2
	Kararsızım	32	21,2
	Katılıyorum	74	49,0
	Kesinlikle katılıyorum	20	13,2
Total	151	100,0	

Tablo 4.46'da görüldüğü üzere katılımcılardan edebiyat siteleri edebiyat alanındaki güncel haberleri ve olayları verir ifadesine alınan cevaplar değerlendirildiğinde çalışma grubu katılımcılarının %49'u bu ifadenin doğru olduğunu, %13,2'si ise bu ifadeye katılmadığını söylemişlerdir.

Bu durumda katılımcıların çoğunluğu tarafından edebiyat siteleri edebiyat alanındaki güncel haberleri ve olayları verir görüşü doğrulanmıştır.

Tablo 4.47. Edebiyat siteleri birer eğitim ortamı olarak kullanılabilir

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Kesinlikle katılmıyorum	7	4,6
	Katılmıyorum	27	17,9
	Kararsızım	37	24,5
	Katılıyorum	64	42,3
	Kesinlikle katılıyorum	16	10,6
	Total	151	100,0

Tablo 4.47’de görüldüğü üzere katılımcıların edebiyat siteleri birer eğitim ortamı olarak kullanılabilir görüşüne katılma durumuna verdikleri cevaplar doğrultusunda çalışma grubu katılımcılarının %42,3’ü bu görüşe katıldıklarını, %24,5’i kararsız olduğunu , %17,9’u ise bu görüşe katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Buna göre gruptaki kararsız olan ve olumsuz düşünen katılımcıların oranları küçümsenemeyecek kadar az olmasa da gruptaki katılımcıların çoğunluğu edebiyat sitelerinin birer eğitim ortamı olarak kullanılabileceği görüşünü savunmuşlardır.

Tablo 4.48. Edebiyat siteleri bilgiyi özet şeklinde verir

	Frequency	Percent	
Çalışma Grubu	Kesinlikle katılmıyorum	6	4,0
	Katılmıyorum	18	11,9
	Kararsızım	29	19,2
	Katılıyorum	77	51,0
	Kesinlikle katılıyorum	21	13,9
	Total	151	100,0

Tablo 4.48’de görüldüğü üzere katılımcıların edebiyat siteleri bilgiyi özet şeklinde verir ifadesine vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda çalışma grubu katılımcılarının %51’i bu görüşe katılırken, %19,2’lik kısmı ise kararsız kaldıklarını söylemişlerdir.

Her ne kadar kararsız ve olumsuz düşünen katılımcıların oranları yok sayılmasa da katılımcıların çoğunluğunun görüşlerine göre edebiyat sitelerinin bilgiyi özet şeklinde verdiği sonucuna ulaşabiliriz.

Tablo 4.49. Edebiyat siteleri edebiyat bilgilerinin en kolay ve en hızlı ulaşıldığı yerdir

		Frequency	Percent
Çalışma Grubu	Kesinlikle katılmıyorum	7	4,6
	Katılmıyorum	17	11,3
	Kararsızım	20	13,2
	Katılıyorum	74	49,0
	Kesinlikle katılıyorum	32	21,2
	Total	151	100,0

Tablo 4.49’da görüldüğü üzere katılımcıların edebiyat siteleri edebiyat bilgilerinin en kolay ve en hızlı ulaşıldığı yerdir görüşüne verdiği cevaplar doğrultusunda çalışma grubu katılımcılarının %49’u bu görüşe katılıyorum cevabı ile yaklaşırken, %11,3’ü ise katılmıyorum şeklinde cevap vermişlerdir.

Bu sonuçlara göre katılımcıların büyük çoğunluğu edebiyat siteleri edebiyat bilgilerinin en kolay ve en hızlı ulaşıldığı yerdir ifadesini savunmuşlardır. Bu durumda internetin elimizde ya da cebimizde gezdiğini düşünürsek herhangi bir edebiyat sitesine ulaşmanın kolay ve çok hızlı olduğunu söyleyebiliriz.

4.5. Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin Demografik Bilgileri ile Edebiyat Sitelerinden Yararlanma Düzeylerinin Karşılaştırılması

Tablo 4.50. Çalışma grubu katılımcılarının cinsiyet ve eğitimi durumlarına göre karşılaştırılması

		Eğitim durumunuz					
		Lisans		Yüksek Lisans		Doktora	
		Count	%	Count	%	Count	%
Cinsiyetiniz	Erkek	54	72,0	20	26,7	1	1,3
	Kadın	56	73,7	20	26,3	0	0,0

Tablo 4.50’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların cinsiyet ve eğitim durumları incelendiğinde katılımcılardan lisans mezunları olanların %72’si erkek, %73,7’si kadın, yüksek lisans mezunu olanların %26,7’si erkek, %26,3’ü kadınlardan oluşmuştur. Katılımcılardan, doktora mezunu olan bayan yokken erkek sadece 1 kişidir.

Tablo 4.51. Çalışma grubu katılımcılarının cinsiyet ve mezun olduğu fakültele göre karşılaştırılması

		Mezun olduğunuz fakülte türü			
		Eğitim Fakültesi		Fen & Edebiyat Fakültesi	
		Count	%	Count	%
Cinsiyetiniz	Erkek	47	62,7	28	37,3
	Kadın	46	60,5	30	39,5

Tablo 4.51’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcıların cinsiyet ve mezun olduğu okul türleri karşılaştırıldığında eğitim fakültesi mezunu olanların %62,7’si erkek, %60,5’i kadın, fen ve edebiyat fakültesi mezunu olanların %37,3’ü erkek, %39,5’i kadınlardan oluşmuştur.

Buna göre çalışmaya katılan eğitim fakültesi mezunu erkek sayısı fen ve edebiyat fakültesi mezunu erkek sayısından daha fazla, eğitim fakültesi kadın mezun sayısı fen edebiyat fakültesi kadın mezun sayısından fazladır.

Tablo 4.52. Çalışma grubu katılımcılarının cinsiyet ve edebiyat site ve forumlarında haftalık ortalama geçirmiş oldukları zaman süresine göre karşılaştırılması

		Ders, sunum, vb. hazırlanmak için edebiyat site ve forumlarında haftalık ortalama ne kadar vakit geçiriyorsunuz?							
		1 saatten az		1-3 saat		4-5 saat		6 saat ve üzeri	
		Count	%	Count	%	Count	%	Count	%
Cinsiyetiniz	Erkek	30	40,1	40	53,3	4	5,3	1	1,3
	Kadın	20	26,3	48	63,2	3	3,9	5	6,6

Tablo 4.52’de görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılardan cinsiyetlerine göre edebiyat site ve forumlarında haftalık ortalama geçirdikleri süre ile ilgili alınan cevaplar karşılaştırıldığında çalışma grubundaki katılımcılardan erkeklerin %53,3’ü, kadınların ise %63,2’si haftalık olarak edebiyat site ve forumlarında 1-3 saat arası vakit geçirmektedirler.

Bu durumda çalışmaya katılan kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere oranla edebiyat sitelerinde ders sunumları, ders planları, yıllık planlar, animasyonlar, konu bazlı sorular, yazılı soruları, bulmacalar, vb. konularında araştırma yaparken haftalık ortalama daha çok vakit harcadıklarını söyleyebiliriz.

Tablo 4.53. Çalışma grubu katılımcılarının mezun oldukları fakülteye göre edebiyat site ve forumlarında haftalık ortalama geçirmiş oldukları zaman süresine göre karşılaştırılması

		Derse, sunum, vb. hazırlanmak için edebiyat site ve forumlarında haftalık ortalama ne kadar vakit geçiriyorsunuz?							
		1 saatten az		1-3 saat		4-5 saat		6 saat ve üzeri	
		Count	%	Count	%	Count	%	Count	%
Mezun olduğunuz fakülte türü	Eğitim Fakültesi	26	28,0	56	60,1	6	6,5	5	5,4
	Fen & Edebiyat Fakültesi	24	41,4	32	55,2	1	1,7	1	1,7

Tablo 4.53'te görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılardan mezun oldukları fakülteye göre edebiyat site ve forumlarında haftalık ortalama geçirdikleri süre ile ilgili alınan cevaplar karşılaştırıldığında katılımcılardan eğitim fakültesi mezunu olanların %60,1'i haftada 1-3 saat arası, fen-edebiyat fakültesi mezunu olanların ise %55,2'si haftada 1-3 saat arasında zaman geçirdikleri görülmektedir.

Buna göre eğitim fakültesi mezunu olanların fen-edebiyat fakültesi mezunu olanlara oranla daha fazla edebiyat site ve forumlarında zaman geçirdikleri ortaya çıkmıştır.

Bu durumda eğitim fakültesi mezunu olanların daha çok araştırmacı ve farklı ders uygulamaların peşinde olduğundan dolayı edebiyat sitelerinde araştırma yaparak daha çok vakit geçirdiklerini söyleyebiliriz.

Tablo 4.54. Çalışma grubu katılımcılarının meslekteki yıllarına göre öğrencilerini edebiyat sitelerine yönlendirmelerinin karşılaştırılması

		Öğrencilerinizi dersle ilgili çalışmalarını için edebiyat sitelerine yönlendirdiğiniz oluyor mu?									
		Her zaman		Çoğunlukla		Bazen		Nadiren		Hiç	
		Count	%	Count	%	Count	%	Count	%	Count	%
Meslekteki yılınız	1-5	0	0,0	3	14,3	12	57,1	2	9,5	4	19,0
	5-10	0	0,0	11	34,4	14	43,8	5	15,6	2	6,3
	10-15	0	0,0	8	25,0	12	37,5	7	21,9	5	15,6
	15-20	1	3,6	4	14,3	16	57,1	5	17,9	2	7,1
	20 ve üzeri	2	5,3	7	18,4	15	39,5	5	13,2	9	23,7

Tablo 4.54'te görüldüğü üzere çalışma grubundaki katılımcılardan 1-5 yıl arası görev yapan edebiyat öğretmenlerinin %57,1'i öğrencilerini bazen edebiyat sitelerine yönlendirdikleri görülmektedir. Ayrıca 5-10 yıl arası görev yapan öğretmenlerin ise %34,4'ü çoğunlukla,

%43,8'i de bazen öğrencilerini edebiyat sitelerine yönlendirdiklerini belirtmişlerdir. 10-15 yıl arası görev yapan öğretmenlerin %37,5'i bazen, %25'i ise çoğunlukla öğrencilerini edebiyat sitelerine yönlendirdiklerini söylemişlerdir. 15-20 yıl arası görev yapan öğretmenlerin %57,1'i bazen, %14,3'ü ise çoğunlukla öğrencilerini edebiyat sitelerine yönlendirdiklerini belirtmişlerdir. 20 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlerin ise %39,5'i bazen öğrencilerini edebiyat sitelerine yönlendirdiklerini, %23,7'si ise öğrencilerini edebiyat sitelerine hiç yönlendirmediğini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre öğrencilerini dersle ilgili çalışmalarını için edebiyat sitelerine yönlendirme yüzdesi en çok meslekte 1-10 yıl arasında olan öğretmenlerdir. Öğrencilerini dersle ilgili çalışmalarını için edebiyat sitelerine yönlendirme yüzdesi meslekte 10-15 yıl arasında kıdemli olanlarda hafif düşüş göstermektedir. Meslekte 15 yıl ve üzeri olanlarda tekrardan öğrencilerini dersle ilgili çalışmalarını için edebiyat sitelerine yönlendirme yüzdesi artmaktadır.

Bu durumda çalışmaya katılan öğretmenlerin her dönemde ihtiyaç olması halinde öğrencilerini edebiyat sitelerine yönlendirme olasılığı daima vardır.

Tablo 4.55. Çalışma grubu katılımcılarının mezun oldukları fakülterlere göre edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili internet sitelerinden yararlanma durumlarına göre karşılaştırılması

		Genel anlamda edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili internet sitelerinden yararlanıyor musunuz?									
		Her zaman		Çoğunlukla		Bazen		Nadiren		Hiçbir zaman	
		Count	%	Count	%	Count	%	Count	%	Count	%
Mezun olduğunuz fakülte türü	Eğitim Fakültesi	15	16,1	61	65,6	15	16,1	2	2,2	0	0,0
	Fen & Edebiyat Fakültesi	5	8,7	28	48,3	17	29,3	6	10,3	2	3,4

Tablo 4.55'te görüldüğü üzere çalışma grubu katılımcılarında mezun oldukları fakülterlere göre edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerinden yararlanma durumları karşılaştırıldığında eğitim fakültesinden mezun olan öğretmenler edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerinden %65,6 ile çoğunlukla yararlandıklarını söylemişlerdir. Fen ve edebiyat fakültesinden mezun olan öğretmenler ise edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerinden %48,3 ile çoğunlukla yararlandıklarını söylemişlerdir.

Bu sonuçlara göre eğitim fakültesinden mezun katılımcıların fen-edebiyat fakültesinden mezun olanlara oranla edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerinden daha çok yararlandıkları sonucu ortaya çıkmıştır.

Bu durumda eğitim fakültesi mezunu katılımcıların derslerini edebiyat sitelerindeki uygulamalar ile daha çok zenginleştirme çabası içinde olduklarını söyleyebiliriz.

Tablo 4.56. Çalışma grubu katılımcılarının görev yaptıkları okullara göre edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili internet sitelerinden yararlanma durumlarına göre karşılaştırılması

		Genel anlamda edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili internet sitelerinden yararlanıyor musunuz?									
		Her zaman		Çoğunlukla		Bazen		Nadiren		Hiçbir zaman	
		Count	%	Count	%	Count	%	Count	%	Count	%
Görev yaptığımız okul türü	Fen & Sosyal Bilimler Lisesi	5	16,1	19	61,3	5	16,1	2	6,5	0	0,0
	Anadolu Lisesi	10	15,6	38	59,4	12	18,8	2	3,1	2	3,1
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	1	7,1	9	64,3	3	21,4	1	7,1	0	0,0
	Meslek Lisesi	2	6,7	18	60,0	7	23,3	3	10,0	0	0,0
	Özel Okul	2	16,7	5	41,7	5	41,7	0	0,0	0	0,0

Tablo 4.56’de görüldüğü üzere çalışma grubu katılımcılarının görev yaptıkları okullara göre edebiyat eğitimi ve öğretimi ile edebiyat sitelerinden yararlanma durumları karşılaştırıldığında fen ve sosyal bilimler lisesinde görev yapan öğretmenler %61,3 ile çoğunlukla, Anadolu lisesinde görev yapan öğretmenler %59,4 ile çoğunlukla, Anadolu İmam Hatip lisesinde görev yapanların %64,3 ile çoğunlukla ve son olarak da meslek lisesinde görev yapan öğretmenler %60 ile çoğunlukla edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerini kullandıklarını söylemişlerdir. Özel okulda görev yapan öğretmenler ise edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerinden %41,7 olan en düşük oran ile çoğunlukla yararlandıklarını söylemişlerdir.

Bu sonuçlara göre Fen, Anadolu ve Meslek Liselerinde görev yapan öğretmenler edebiyat eğitim ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerini çoğunlukla kullanırken özel okulda görev yapan öğretmenler ise bazen edebiyat sitelerini edebiyat eğitimi ve öğretimi için kullandıklarını söylemişlerdir.

Bu durumda Milli Eğitim Bakanlığı tarafından resmi okullarda görevli öğretmenlere ders kaynağı olarak sadece ders kitabı verildiği için bu öğretmenlerin ders içeriklerini ve sunumlarını daha çekici ve zengin hale getirmek için edebiyat sitelerinden yararlandığı sonucunu çıkarabiliriz. Özel okullarda ise kaynak kitaplar daha geniş çaplı ve konuları destekleyici ek materyal verildiği için bu okullarda görevli öğretmenlerin dışardan kaynak aramasına hemen hemen hiç gerek kalmamaktadır diyebiliriz.

Tablo 4.57. Çalışma grubu katılımcılarının mezun oldukları fakültelere göre edebiyat eğitimi ve öğretim sitelerini öğretmenler açısından yararlı görme durumlarına göre karşılaştırılması

		Edebiyat eğitim ve öğretim sitelerini öğretmen açısından yararlı görüyor musunuz?					
		Tamamen		Kısmen		Hiç	
		Count	%	Count	%	Count	%
Mezun olduğunuz fakülte türü	Eğitim Fakültesi	46	49,5	46	49,5	1	1,0
	Fen & Edebiyat Fakültesi	12	20,7	46	79,3	0	0,0

Tablo 4.57’de görüldüğü üzere çalışma grubu katılımcılarının mezun oldukları fakültelere göre edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerini öğretmenler açısından yararları görme durumları karşılaştırıldığında eğitim fakültesinden mezun olan öğretmenler edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerini %49,5 ile kısmen olumlu bulduklarını yine %49,5 ile tamamen olumlu olduğu görüşünü bildirirken, Fen ve edebiyat fakültesinden mezun olan öğretmenler ise %79,3 ile kısmen, %20,7 ile tamamen olumlu bulduklarını söylemişlerdir.

Bu sonuçlara göre eğitim fakültesi mezunları ile fen edebiyat fakültesi mezunları arasında edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerini yararlı görme konusunda fikir ayrılığı olsa da edebiyat sitelerinin yararını göz ardı etmemektedirler

Bu durumda fen-edebiyat fakültesinden mezun olanların edebiyat sitelerindeki bilgilerin kalitesine odaklandığını, eğitim fakültesinden mezun olanların ise bilgiyi sunma şekliyle daha çok ilgilendiğini söyleyebiliriz.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin internet ortamındaki edebiyat eğitimine yönelik sitelere ilişkin görüşlerini araştırmak için nicel yöntemle Isparta ilindeki tüm resmi ve özel okullarda görev yapan 201 Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeninden çalışmaya katılan 151 katılımcıya uygulanan anket çalışmasından ortaya çıkan verilerin betimsel analizi sonucunda şu değerlendirmelere ulaşılmıştır:

- Katılımcılar cinsiyetlere göre değerlendirildiğinde her iki grubun katılımcılarının 75'i erkek, 76'sı da kadınlardan oluşmaktadır.
- Katılımcıların eğitim durumları baz alındığında 151 katılımcının 110 tanesinin lisans mezunu, 40 tanesinin yüksek lisans mezunu ve 1 tanesinin de doktora mezunu olduğu ortaya çıkmıştır. Yüksek lisans yapma oranının çalışma grubunu oluşturan il merkezdeki öğretmenlerde daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.
- Mezun oldukları fakülte türü esas alındığında 93 katılımcının eğitim fakültesi mezunu, 58 katılımcının ise Fen-edebiyat fakültesi mezunu olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca Fen Edebiyat Fakültesi mezunu öğretmenlerin ilçelere oranla daha çok il merkezinde çalıştıkları ortaya çıkmıştır.
- Isparta ilinde ortaöğretim düzeyindeki okul türlerinden 20 Anadolu Lisesi, 23 Meslek Lisesi, 16 Anadolu İmam Hatip Lisesi, 5 Fen & Sosyal Bilimler Lisesi ve 8 Özel Okul olduğuna göre çalışmaya en fazla Anadolu liselerinde görevli öğretmenler katılmıştır.
- Katılımcıların da bilişim ve internet kullanım düzeyleri eşit konumdadır.
- Katılımcıların edebiyat eğitim ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerinden ihtiyaç halinde çoğunlukla yararlandıkları görülmüştür.
- Katılımcıların büyük çoğunluğunun sosyal medya platformunda edebiyat sitelerini ve sayfalarını takip ettikleri ya da üyesi oldukları ortaya çıkmıştır.
- Katılımcıların kullanmış oldukları edebiyat sitelerini tercih etme sebepleri incelendiğinde kullanılabilirlik, uygulanabilirlik ve güncellik en çok tercih edilen sebepler arasında çıkmıştır. Bu durum herhangi bir edebiyat sitesinin öğretmenler tarafından rahatça kullanabilmesi ve içerisinde sunulan materyallerin öğretimde

uygulanabilirliği ve o gün, hafta ya da yıla ait güncel bilgiler vermesi o sitenin daha çok tercih edilmesinin sebepleri arasında olduğunu göstermiştir.

- Katılımcılar edebiyat sitelerinde kendilerine yararlı olacak eğitim materyallerinin olduğunu ve bu yüzden edebiyat eğitim ve ğretim sitelerinin öğretmenler açısından yararlı olduğu görüşünü savunmuşlardır.
- Katılımcıların üçte ikisinin edebiyat sitelerinin içeriklerine katkıda bulunmadığı, üçte birinin ise edebiyat sitelerinin içeriğine sunum, animasyon, soru, vb. gönderme konusunda katkıda bulunduğu ortaya çıkmıştır.
- Edebiyat sitelerinden sadece yararlanıp fikir alışverişi yapmayanların sayısı yadsınamayacak kadar az olmasa da kontrol ve çalışma grubundaki katılımcıların büyük çoğunluğunun ihtiyaç duymaları halinde edebiyat sitesi forumlarında meslektaşları ile fikir alışverişi içerisinde oldukları ortaya çıkmıştır.
- Katılımcıların büyük çoğunluğu tarafından ders, seminer, konu, vb. hazırlığı için edebiyat sitelerinden çoğunlukla yararlandıklarını ortaya çıkmıştır. Bu durumda edebiyat sitelerinde katılımcıların bazı ihtiyaçlarını karşılayacak eğitim materyallerinin olduğu görüşü hâsil olmuştur.
- Katılımcıların çoğunluğunun konu hazırlık, ders planı yapma, soru hazırlama, vb. gibi durumlarda ihtiyaç duyduğa edebiyat site ve forumlarında haftada ortalama 1-3 saat arası zamanlarını geçirdikleri ortaya çıkmıştır. Bunun yanında Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu olanların Eğitim Fakültesi mezunu olanlara oranla daha fazla edebiyat site ve forumlarında zaman geçirdikleri ortaya çıkmıştır.
- Katılımcıların sınıf ortamında ders işlerken edebiyat sitelerindeki uygulamalardan konularını destekleyici veya derste içerik zenginliği sağlayacağı durumlarda bazen edebiyat sitelerinden yararlandıkları ortaya çıkmıştır.
- Katılımcıların çoğunluğunun edebiyat sitelerinde araştırma yaparken sitenin uzantısına önem vermediklerini ortaya çıkmıştır. Bu durumda edebiyat sitesinin uzantısından çok ihtiyaı karşılamamanın daha önemli bir rol oynadığını göstermektedir.
- Katılımcılar edebiyat sitelerinden bulmuş oldukları kaynak ve materyalleri kendilerini hayran bırakacak kadar tamamen yeterli görmese de derste farklılık ve çeşitlilik sağlamak adına kullanılabilir olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir.
- Katılımcıların büyük çoğunluğunun müfredat programı, yıllık ders planı, günlük planlar, zümre planları, sosyal kulüp planları ve derse hazırlık gibi nedenlerden dolayı edebiyat sitelerine en çok eğitim-ğretim yılı başında girdikleri ortaya çıkmıştır.

- Katılımcılar edebiyat sitelerindeki ders uygulamalarının derslerinde olumlu bir etki bıraktığını ve faydasını gördükleri görüşünü yüzde yüz oranla desteklemişlerdir.
- Katılımcıların edebiyat sitelerinde ders müfredatlarını destekleyecek materyal, konu anlatımı veya ilgili sorular bulması durumunda öğrencilerini bu sitelere bazen yönlendirdiği ortaya çıkmıştır.
- Edebiyat sitelerinin destekleyici kaynak amaçlı kullanılma durumu konusunda verilen ifadelere tüm katılımcıları %90 oranında olumlu görüş bildirmişlerdir. Bu durumda katılımcıların çoğunluğunun edebiyat sitelerinde yeni ve farklı öğretim yöntem ve teknikleri bakımından araştırma yaptığı ve buradan faydalandığı ortaya çıkmıştır.
- Edebiyat sitelerinin eğitsel etkisi konusunda katılımcıların çoğunluğu edebiyat sitelerindeki uygulamaların öğrenmeyi olumlu yönde desteklediği görüşünü savunmuşlardır.
- Katılımcıların edebiyat sitelerinde verilen bilgilere karşı tam olarak güven sahibi olmadıkları fakat kullanmaya da devam ettikleri görülmüştür. Bu durumda öğretmenlerin edebiyat sitelerine temkinli yaklaştığı sunucunu çıkarabiliriz.
- Çalışma grubunda bulunan kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere oranla edebiyat sitelerinde ders sunumları, ders planları, yıllık planlar, animasyonlar, konu bazlı sorular, yazılı soruları, bulmacalar, vb. konularında araştırma yaparken haftalık ortalama daha çok vakit harcadıklarını ortaya çıkmıştır. Bu durumda çalışma grubundaki kadın öğretmenlerin daha araştırmacı olduğunu söyleyebiliriz.
- Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerin her dönemde ihtiyaç olması halinde öğrencilerini edebiyat sitelerine yönlendirdiği ortaya çıkmıştır.
- Çalışma grubunda olan Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu olanların Eğitim Fakültesi mezunu olanlara oranla daha fazla edebiyat site ve forumlarında zaman geçirmelerine rağmen eğitim fakültesinden mezun katılımcıların edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerinden daha çok yararlandıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Bu durumda eğitim fakültesi mezunu katılımcıların derslerini edebiyat sitelerindeki uygulamalar ile daha çok zenginleştirme çabası içinde olduklarını söyleyebiliriz.
- Çalışma grubunda bulunan Fen, Anadolu ve Meslek Liselerinde görev yapan öğretmenler edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerini çoğunlukla kullanırken özel okulda görev yapan öğretmenler ise nadiren edebiyat sitelerini edebiyat eğitimi ve öğretimi için kullandıklarını söylemişlerdir. Bu durumda Milli Eğitim Bakanlığı tarafından resmi okullarda görevli öğretmenlere ders kaynağı olarak sadece ders kitabı verildiği için bu öğretmenlerin ders içeriklerini ve sunumlarını daha çekici

ve zengin hale getirmek için edebiyat sitelerinden yararlandığı sonucunu çıkarabiliriz. Özel okullarda ise kaynak kitaplar daha geniş çaplı ve konuları destekleyici ek materyal verildiği için bu okullarda görevli öğretmenlerin dışardan kaynak aramasına hemen hemen hiç gerek kalmamaktadır diyebiliriz.

- Çalışma grubunda bulunan eğitim fakültesi mezunları ile fen edebiyat fakültesi mezunları arasında edebiyat eğitimi ve öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerini “tamamen ve kısmen” arasında yararlı görme konusunda fikir ayrılığı olsa da edebiyat sitelerinin yararını göz ardı etmemektedirler. Bu durumda fen-edebiyat fakültesinden mezun olanların edebiyat sitelerindeki bilgilerin kalitesine odaklandığını, eğitim fakültesinden mezun olanların ise bilgiyi sunma şekliyle daha çok ilgilendiğini söyleyebiliriz.

Edebiyat siteleri hakkında yukarıda yazılan durumlar dışında çalışma grubu katılımcılarının edebiyat sitelerinin eğitimsel işlevlerinden yararlanma konusundaki ifadelere katılmama durumu ve yüzdesi aşağıda çıkarılmıştır:

- Derslerimde kullanmak için ders notları bulurum ifadesine %6,6,
- Derslerimle ilgili sunular bulurum ifadesine %3,8,
- Derslerimde kullanmak için resim ve grafik gibi görseller bulurum ifadesine %5,
- Eğitsel oyun, benzetim, animasyon vb. etkileşimli materyaller bulurum ifadesine %5,7,
- Ders, proje ve ödevlerinin uygulanmasından yararlanırım ifadesine %1,9,
- Ölçme ve değerlendirmede edebiyat sitelerinden yer alan elektronik ortamlardan yararlanırım ifadesine %10,4,
- Sınavlarda kullanmak için soru bulurum ifadesine %7,5,
- Liseden üniversiteye geçişte çıkmış soruları bulurum ifadesine %1,9,
- Derslerle ilgili roman, hikâye, şiir bulurum ifadesine %1,9,
- Derslerle ilgili edebiyat bulmacaları ifadesine %6,6,
- Derslerle ilgili etkileşimli tahta uygulamaları bulurum ifadesine %7,5,
- Derslerimle ilgili kavram haritası bulurum ifadesine %4,7,
- Derslerle ilgili yıllık ve günlük plan bulurum ifadesine de %3,8

Çalışma grubu katılımcılarının büyük çoğunluğu yaklaşık %90 oranında yukarıdaki ifadelere olumlu görüş verirken azınlık bir kısım da olsa aynı ifadelere yukarıdaki belirtilen yüzdelere “hiçbir zaman” yanıtını vererek bu yönde edebiyat sitelerinden faydalanmadıklarını belirtmişlerdir.

Sonuç olarak, Isparta ilinden araştırmamıza katılan 151 Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni edebiyat eğitim ve öğretimi için internet ortamındaki edebiyat sitelerine başvurduklarını ve ortalama haftada 1-3 saat kadar bu sitelerde vakit geçirdiklerini belirtmişlerdir. Ankete katılan ve edebiyat sitelerine başvurduğunu beyan eden öğretmenlerin büyük çoğunluğu bu siteleri edebiyat öğretimi için yararlı bulduklarını söylemektedir. Bu öğretmenlerin söz konusu sitelere başvururken amaçlarının: hazır ders notları, sunular, resim ve grafik gibi görseller, eğitsel oyun ve animasyonlar, ölçme değerlendirme portfolyoları, proje ve ödev uygulamaları, sınavlar için örnek sorular, öğretim programıyla uyumlu roman, hikâye ve şiir metinler, edebiyat bulmacaları, kavram haritaları gibi materyaller, günlük ve yıllık planlar ve de etkileşimli tahta uygulamaları edinmek olduğu görölmüştür. Ayrıca edebiyat öğretmenlerinin bu siteler aracılığıyla meslektaşlarıyla fikir alışverişinde buldukları saptanmıştır.

Ankete katılan öğretmenlerin %85'i Türk Dili ve Edebiyatı dersinin öğretimi sırasında sınıf ortamında iken bu sitelere başvurduklarını belirtmişlerdir. Bu da öğretim anında da bu sitelere öğretmenlerin ilgi ve ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.

Yine ankete katılan öğretmenlerin yaklaşık yüzde 85'i bu sitelerden edindikleri malzemenin edebiyat öğretimini olumlu yönde etkilediğini belirtmiş ve büyük bölümü farklı sıklıklarda olmakla birlikte öğrencileri de bu sitelere yönlendirdiklerini bildirmişlerdir.

Ankete katılan öğretmenlerin büyük bölümü öğretim sırasında edebiyat sitelerindeki ders kaynaklarının kullanımının öğrencilerin derse karşı tutumunu olumlu yönde etkilediği görüşüne katılmışlardır.

Ortaya çıkan veriler, internet ortamındaki edebiyat sitelerinin ve bunların sunduğu ders materyallerinin Türk Dili ve Edebiyatı eğitim ve öğretimi konusunda olumlu etkisinin olduğunu ve bu sitelerin öğretmenler açısından önemli başvuru kaynaklarından biri olduğunu göstermektedir.

5.2. Öneriler

5.2.1. Araştırmacılara Öneriler

- Isparta ilinde uygulanan bu çalışma başka illerde ya da ilçelerde de uygulanarak çalışmanın sonucu Isparta örneklemiyle karşılaştırılabilir. Böylece bölgesel farklılıklar ortaya çıkmış olur.
- Edebiyat Siteleri üzerinden Türk Dili ve Edebiyatı eğitimi üzerine yapılan bu çalışma sosyal ve sayısal alanlar arasında uygulanıp sonuçları karşılaştırılabilir.

- İnternet ortamındaki sitelerin öğretim materyali olarak kullanımını tartışmaya açılabilir.

5.2.2. Uygulayıcılara Öneriler

- Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin ders kaynağı olarak büyük ölçüde internet ortamındaki sitelere ihtiyaç duydukları göz önüne alındığında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından kurulan sosyal nitelikli Eğitim Bilişim Ağında (EBA) sunulan malzeme ya da materyallerin zenginleştirilmesi gerektiği önerilir.
- Edebiyat sitelerinin bir kısmının Edebiyat Öğretmenleri tarafından hazırlandığı görülmektedir. Bu bağlamda yapılan bu araştırma internet ortamındaki eğitimsel amaçlı sitelerin artık bilimsel araştırmalarda incelendiğini gösterir ve bu sitelerin bundan sonra eğitim materyali hazırlama konusunda kendilerine çeki düzen vermelerini sağlayabilir.
- Türk Dili ve Edebiyatı eğitim ve öğretimi için internet ortamından yararlanmak isteyen kişilerin doğru bilgiye ulaşma noktasında bilgi kaynağı olarak bilimsel ve akademik bilgi içeren araştırma sitelerine başvurmaları önerilir.

KAYNAKLAR

- ADEM, M. (1982). *Kalkınma Planlarında Eğitimimizin Hedefleri ve Finansmanı*, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara.
- AKYÜZ, Y. (2007). *Türk Eğitim Tarihi*, Pegem Akademi, İstanbul.
- AND, M. F. (2010). *Hayata Edebiyatla Bakmak*, Akademik Kitaplar, İstanbul.
- ARAT, R. R. (2007). *Eski Türk Şiiri*, TTK Yayınları, Ankara.
- AYDIN, M. (2006). “Edebiyatın Dili”, *Milli Eğitim Dergisi*, Edebiyat Eğitimi ve Öğretimi Özel Sayısı, (169), ss.184-189.
- AYTAÇ, Ç. (2003). *Genel Edebiyat Bilimi*, Say Yayınları, İstanbul.
- BALCI, R. (2012). “Medreselerin Islahı Konusunda Sultan II. Abdülhamid’in Hazırlattığı Bir Lahiyanın Tahlili”, *Tarih Okulu Dergisi*, (12), Ocak-Nisan, ss.155-191.
- BAŞARAN, İ. E. (1993). *Türkiye Eğitim Sistemi*, Gül Yayınevi, Ankara.
- BİLGEGİL, M. K. (1989). *Edebiyat Bilgi ve Teorileri (Belağat)*, Enderun Kitabevi, İstanbul.
- CUNBUR, M. ve PARLATIR, İ. (1990). *Milli Kültür Unsurlarımız Üzerinde Genel Görüşler*, AKM Yayınları, Ankara.
- ÇAMDERELİ, M. (2016). “Medyanın Sanatı ya da Medyatik Sanat”, “Üsküdar Dergisi”, (2), İstanbul,
- ÇELİK, T. (2011). *Dil ve Edebiyat Öğretimi*, Anı Yayınları, Ankara.
- ÇETİŞLİ, İ. (2006). “Edebiyat Eğitiminde ‘Edebi Metin’in Yeri ve Anlamı”, *Milli Eğitim Dergisi*, (169), ss.75-83.
- DEVELLİOĞLU, F. (2009). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Aydın Kitabevi, Ankara.
- DOĞAN, D. M. (2011). *Büyük Türkçe Sözlük*, Yazar Yayıncılık, Ankara.
- DURSUNOĞLU, H. (2006). “Cumhuriyetin İlanından Günümüze Türkçe ve Edebiyat Öğretiminin Orta Öğretimdeki Tarihi Gelişimi”, *Milli Eğitim Dergisi*, ss.1-21.
- EROĞLU, M. (2010). *Edebi Aforizmalar*, Agora Kitaplığı, İstanbul.
- EROL, K. (2012). “Tarih - Edebiyat İlişkisi ve Tarihi Romanların Tarih Öğretimine Katkısı”, *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, (1), (2), ss.59-72.
- ERŞAHİN, İ. (2005). *Halk Kültürü ve Edebiyatı Sözlüğü*, Ötüken Yayınları, İstanbul.
- ERTÜRK, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara.

- GÖĞÜŞ, B. (1978). *Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi*, Gül Yayıncılık, Ankara.
- İNAM, A. (2012). “Edebiyat Gönül Kürede”, *Edebiyat Sosyolojisi*, Hece Yayınları, Ankara.
- KARAALIOĞLU, S. K. (1983). *Ansiklopedik Edebiyat Sözlüğü*, İnkılap ve Aka Kitabevi, İstanbul.
- KARAKUŞ, İ. (2002). *Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi*, Anıttepe Yayınları, Ankara.
- KARATAŞ, T. (2004). *Ansiklopedik Edebiyat Terimleri Sözlüğü*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- KAVCAR, C. (1999). *Edebiyat ve Eğitim*, Engin Yayınları, Ankara.
- KOŞİK, H. S. (2013). “Edebiyat ne İşe Yarar?”, *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (11), (1), Nisan, ss.517-524.
- KÜÇÜKAHMET, L. (2002). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*, Nobel Yayınları, Ankara.
- MEB, *Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi 9, 10, 11, 12. Sınıflar Öğretim Programı*, MEB Yayınları, Ankara, 2015.
- NAS, R. (2002). *Örneklerle Çocuk Edebiyatı*, Ezgi Kitabevi, Bursa.
- ÖZDEMİR, E. (1980). *Türk ve Dünya Edebiyatı*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara.
- ŞEN, M. (2016). *Türk Dilinin Dünü ve Bugünü: El Kitabı*, Post Yayıncılık, İstanbul.
- TAŞDELEN, V. (2006). “Edebiyat Eğitimi: Hermeneutik Bir Yaklaşım”, *Milli Eğitim Dergisi*, (169), ss.42-54.
- TURAL, S. K. (1991). *Zamanın Elinden Tutmak*, Ecdad Yayınları, Ankara.
- ..... (1993). *Edebiyat Bilimine Katkılar*, Ecdad Yayınları, Ankara.
- TDK. (2009). *Türkçe Sözlük*, Ankara.
- TÜRKOĞLU, M. S. (2008). *Söz İrmakları*, Sütun Yayınları, İstanbul.
- UÇAN, H. (2008). *Dilbilim, Göstergibilim ve Edebiyat Eğitimi*, Hece Yayınları, Ankara.
- UĞURCAN, S. (1989). “Ali Canip ve Edebiyat Eğitimi”, *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, (1), ss.145-158.
- UNAT, F. R. (1964). *Türkiye Eğitim Sisteminin Gelişmesine Tarihi Bakış*, MEB Yayınları, Ankara.
- VARIŞ, F. (1987). *Eğitim Bilimine Giriş*, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.

WELLEK, R. ve WARREN, A. (1983). *Edebiyat Biliminin Temelleri*, Çev. Edip Ahmet Uysal, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara.

YÜCEL, H. A. (1994). *Türkiye'de Ortaöğretim*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

<http://www.edebiyatogretmeni.org/E.T.24.06.2019>.

<https://www.edebiyatyuvasi.com /E.T.24.06.2019>.

<http://www.dersimizedebiyat.net / E.T.24.06.2019>.

<http://gazelce.net /E.T.24.06.2019>.

<http:// www.edebiyatdunyasi.com /E.T.24.06.2019>.

<https://www.ws.com.tr/blog/web-sitesi-nedir/E.T.28/06.2019>.

<https://www.edebiyatogretmeni.org/iletisim/E.T. 24.06.2019>.

<http://www.edebiyatdunyasi.com/E.T.23.06.2019>.

EKLER

15.08.2019

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ÖĞRETMENLERİNİN İNTERNET ORTAMINDAKİ EDEBİYAT EĞİTİMİNE YÖNELİK SİTELERE İLİŞKİN...

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ÖĞRETMENLERİNİN İNTERNET ORTAMINDAKİ EDEBİYAT EĞİTİMİNE YÖNELİK SİTELERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Bu çalışmada Isparta ilindeki resmi ve özel orta öğretim düzeyi okullarda görev yapan Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin İnternet ortamındaki edebiyat eğitimine yönelik sitelere ilişkin görüşlerinin saptanması amaçlanmıştır.

Anketteki sorulara vereceğiniz cevaplar, bu araştırmaya katkı sağlayacaktır. Hiçbir sorunun doğru veya yanlış cevabı yoktur. Sorunun cevabı size göre ne ise o seçeneği işaretleyiniz.

Cevabınız gizli tutulacak ve sadece bu araştırma için kullanılacaktır. Lütfen soruların tümünü cevaplayınız. Araştırmanın gerçekleştirilmesine katkıda bulunacağınız için çok teşekkür ederim.

* Gerekli

1. Cinsiyetiniz nedir? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Erkek
 Kadın

2. Eğitim durumunuz nedir? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Lisans
 Yüksek Lisans
 Doktora

3. Görev yaptığınız okul türü nedir? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Fen & Sosyal Bilimler Lisesi
 Anadolu Lisesi
 Anadolu İmam Hatip Lisesi
 Meslek Lisesi
 Özel Okul

4. Meslekteki kaçınıcı yıldasınız? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- 1-5
 5-10
 10-15
 15-20
 20 ve üzeri

5. Mezun olduğunuz fakülte türü nedir? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Eğitim Fakültesi
 Fen Edebiyat Fakültesi

6. Bilişim Teknolojileri ve İnternet kullanım düzeyiniz nedir ? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Temel
 Orta
 İleri
 Profesyonel

7. Genel anlamda Edebiyat Eğitimi ve Öğretimi ile ilgili edebiyat sitelerinden yararlanıyor musunuz ? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Her Zaman
 Çoğunlukla
 Bazen
 Nadiren
 Hiçbir Zaman

8. Sosyal Medya (facebook, twitter ve instagram)Platformlarında takip ettiğiniz ya da üyesi olduğunuz bir edebiyat grubu/sayfası var mı? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Evet
 Hayır

9. Kullandığınız Edebiyat Sitelerini tercih etmenizin sebebi nedir?(En fazla 3 olmak üzere birden fazla işaretlenebilir) *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Kapsayıcılık
 Kullanılabilirlik
 Uygulanabilirlik
 Güncellik
 Görsellik
 Yeterlilik

10. Edebiyat eğitim ve öğretim sitelerini öğretmen açısından yararlı görüyor musunuz? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Tamamen
 Kısmen
 Hiç

11. Herhangi bir Edebiyat Sitesinin içeriğine hiç katkıda buldunuz mu ? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Evet
 Hayır

12. Edebiyat Sitesi Forumlarında meslektaşlarınızla herhangi bir konu üzerinde fikir alışverişi yaptınız mı? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Evet
 Hayır

13. Ders, Seminer, Konu...vb hazırlığı için Edebiyat Sitelerinden yararlanıyor musunuz? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Her zaman
 Çoğunlukla
 Bazen
 Nadiren
 Hiç

14. Ders, sunum, vb hazırlanmak için Edebiyat Site ve Forumlarında haftalık ortalama ne kadar vakit geçiriyorsunuz? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- 1 Saatten Az
 1-3 Saat
 4- 5 Saat
 6 saat ve üzeri

15. Sınıf ortamında ders işlerken edebiyat sitelerine başvuruyor musunuz? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Her Ders Anlatımında
 Çoğu Derste
 Bazı Derslerde
 Hiçbir Derste

16. Edebiyat Sitelerine en çok nereden giriyorsunuz? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Bilgisayar & Tablet
 Telefon

17. Edebiyat siteleri üzerinde araştırma yaparken hangi uzantıdaki siteleri tercih ediyorsunuz? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Com
 Net
 Edu
 Org
 Uzantısına Önem Vermem

18. Edebiyat Sitelerinden dersinize yönelik bulduğunuz kaynak ve materyallerin ne kadar yeterli olduğunu düşünüyor sunuz? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Tamamen Yeterli
 Yeterli
 Kısmen Yeterli
 Yetersiz

19. Edebiyat Sitelerine en çok ne zaman ihtiyaç duyuyorsunuz (En fazla 3 olmak üzere birden fazla işaretlenebilir) *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Eğitim Öğretim Yılı Başında
 Eğitim Öğretim Yılı Sonunda
 Her Gün
 Her Hafta
 Her Ay
 Ünite Başlangıcında
 Ünite Sonunda
 Her Sınav Döneminde

20. Edebiyat Sitelerindeki ders uygulamalarından yararlanmanız dersinizi hangi yönde etkiledi? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Tamamen Olumlu
 Olumlu
 Kısmen Olumlu
 Olumsuz

21. Öğrencilerinizi dersle ilgili çalışmalarını için Edebiyat Sitelerine yönlendirdiğiniz oluyor mu? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Her zaman
 Çoğunlukla
 Bazen
 Nadiren
 Hiç

EDEBİYAT SİTELERİNİN KAYNAK AMAÇLI KULLANILMA DURUMU

Bu bölümde, Edebiyat Sitelerini kaynak amaçlı kullanma durumunuz ölçülmek istenmektedir. Sağlanan ifadelere katılma durumunuzu size en uygun seçeneği işaretleyerek belirtiniz.

22. Her satırda yalnızca bir şıkki işaretleyin.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğunlukla	Her Zaman
Derslerimde kullanmak için ders notları bulurum	☐	☐	☐	☐	☐
Derslerimle ilgili sunular bulurum	☐	☐	☐	☐	☐
Derslerimde kullanmak için resim ve grafik gibi görseller bulurum	☐	☐	☐	☐	☐
Eğitsel oyun, benzetim, animasyon vb. etkileşimli materyaller bulurum	☐	☐	☐	☐	☐
Diğer öğretmenler ile materyal paylaşırım	☐	☐	☐	☐	☐
Ders proje ve ödevlerinin uygulanmasında yararlanırım	☐	☐	☐	☐	☐
Ölçme ve değerlendirmede internette yer alan elektronik ortamlardan (e-portfolyo vb.) yararlanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
Sınavlarda kullanmak için soru bulurum	☐	☐	☐	☐	☐
Dersler ile ilgili liseden üniversiteye geçişte çıkmış soruları bulurum	☐	☐	☐	☐	☐
Derslerle ilgili roman-hikaye -şiir bulurum	☐	☐	☐	☐	☐
Derslerle ilgili edebiyat bulmacaları bulurum	☐	☐	☐	☐	☐
Derslerle ilgili etkileşimli tahta uygulamaları bulurum	☐	☐	☐	☐	☐
Derslerle ilgili kavram haritası bulurum	☐	☐	☐	☐	☐
Derslerle ilgili yıllık ve günlük plan bulurum	☐	☐	☐	☐	☐

Edebiyat Sitelerinin Eğitsel Etkisi

Bu bölümde, Edebiyat Sitelerinin eğitsel etkilerine dair görüşleriniz ölçülmek istenmektedir. Verilen ifadelere katılma durumunuzu size en uygun seçeneği işaretleyerek (X) belirtiniz.

23. Her satırda yalnızca bir şıkki işaretleyin.

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Derslerde Edebiyat İnternet Sitelerinden yararlanılması derslere karşı tutumu olumlu yönde etkiler	☐	☐	☐	☐	☐
Edebiyat Sitelerinin konu anlatımı okuldaki geleneksel öğretim yöntemlerinin yerini alabilir	☐	☐	☐	☐	☐
Edebiyat Siteleri öğrenmede motivasyonu artırır	☐	☐	☐	☐	☐
Edebiyat Siteleri üzerinden yapılan öğrenme daha fazla akılda kalıcıdır	☐	☐	☐	☐	☐
Edebiyat Siteleri öğrenmeyi zevkli ve eğlenceli hale getirir	☐	☐	☐	☐	☐
Edebiyat Sitelerindeki bilgiler güvenilirdir	☐	☐	☐	☐	☐
Edebiyat Siteleri kütüphaneler kadar Edebi bilgi ile doludur	☐	☐	☐	☐	☐
Edebiyat Siteleri eğitici film, seminer... vb yararlı etkinliklerle doludur	☐	☐	☐	☐	☐
Edebiyat Siteleri ders ile ilgili yeterince etkinlik sunar	☐	☐	☐	☐	☐
Edebiyat Siteleri üzerindeki bilgi paylaşımı yararlıdır	☐	☐	☐	☐	☐
Edebiyat Siteleri Edebiyat alanındaki güncel haberleri ve olayları verir	☐	☐	☐	☐	☐
Edebiyat Siteleri birer eğitim ortamı olarak kullanılabilir	☐	☐	☐	☐	☐
Edebiyat Siteleri bilgiyi özet şeklinde verir	☐	☐	☐	☐	☐
Edebiyat Siteleri Edebiyat bilgilerinin en kolay ve hızlı ulaşıldığı yerdir	☐	☐	☐	☐	☐

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Mehmet AKTAN
Doğum Yeri ve Tarihi : Bucak / 01.12.1979

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Marmara Üniversitesi/Atatürk Eğitim
Fakültesi/Yabancı Diller Eğitimi:İngilizce
Öğretmenliği
Yüksek Lisans Öğrenimi : Akdeniz Üniversitesi/Orta Öğretim Sosyal Alanlar
Eğitimi Ana Bilim Dalı/Türk Dili ve Edebiyatı
Öğretmenliği Programı
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce/Almanca

İş Deneyimi

Stajlar : İstanbul Kadıköy Anadolu Lisesi
Çalıştığı Kurumlar : Isparta İl Milli Eğitim Müdürlüğü AR-GE Birimi
Isparta / Şarkikaraağaç Kızıldağ Anadolu Lisesi
Isparta / Şarkikaraağaç Anadolu Öğretmen Lisesi
Isparta / Şarkikaraağaç Mesleki ve Teknik Eğitim
Merkezi
Antalya / Manavgat F. Y. Sezer Turizm Meslek Lisesi

İletişim

E-Posta Adresi : memetaktan@yahoo.com

İNTİHAL RAPORU

Turnitin Orijinallik Raporu

İşleme kondu: 02-Tem-2019 00:38 +03
NUMARA: 1148519305
Kelime Sayısı: 16232
Gönderildi: 1

Benzerlik Endeksi

%16

Kaynağa göre Benzerlik

Internet Sources: %10
Yayınlar: %4
Öğrenci Ödevleri: %8

İNTERNET ORTAMINDAKİ EDEBİYAT
EĞİTİMİNE YÖNELİK SİTELERİN EĞİTİMSEL
İŞLEVLERİ Mehmet Aktan tarafından

2% match (07-May-2019 tarihli internet)

<http://acikerisim.fsm.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11352/2386/Do%c4%9fan.pdf?isAllowed=y&sequence=1>

1% match (07-May-2018 tarihli öğrenci ödevleri)

[Submitted to Gaziantep Aniversitesi on 2018-05-07](#)

1% match (27-May-2016 tarihli internet)

<http://acikerisim.deu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/12345/7468/189813.pdf?isAllowed=y&sequence=1>

1% match (26-Kas-2018 tarihli internet)

<http://docplayer.biz.tr/2233534-Xii-milli-egitim-surasi.html>

1% match (23-May-2013 tarihli internet)

<http://tkb.meb.gov.tr/yayinlar/t%c3%bcrk%20milli%20e%c4%9fitim%20sistemi%20i%c3%a7inde%20orta%c3%b6%c4%9fretim.c>

1% match (31-Ağu-2018 tarihli öğrenci ödevleri)

[Submitted to Akdeniz University on 2018-08-31](#)

1% match (yayınlar)

MUSTAFA, Mohammed Q and ŞAHİN, Sami. "ÖĞRETİM ELEMANLARIN ÖĞRETİM AMAÇLI İNTERNET KULLANIMLARI", Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, 2013.

< 1% match (09-Ağu-2018 tarihli internet)

<http://adudspace.adu.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11607/1733/10056998.pdf?isAllowed=y&sequence=3>

< 1% match (27-Haz-2012 tarihli internet)

http://www.sosyalarastirmalar.com/cilt1/sayi5/sayi5pdf/kolac_emine_1.pdf

< 1% match (15-Nis-2016 tarihli internet)

<http://www.turkiyeegitim.com/meb-iki-dersi-birlestirdi-68600h.htm>

< 1% match (yayınlar)

YÜKSEL, Nazmi, ALTUĞ, Nuri and GÜL, Abdurrahman. "Koyunlarda endoparazit enfeksiyonlarında triklabendazol-levamizol kombinasyonunun tedavi etkinliği", Yüzüncü Yıl Üniversitesi, 2007.

< 1% match (20-May-2015 tarihli internet)

http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/169/halit.pdf

< 1% match (14-Tem-2015 tarihli öğrenci ödevleri)

[Submitted to Eastern Mediterranean University on 2015-07-14](#)

< 1% match (15-Şub-2017 tarihli internet)

<http://eprints.ugd.edu.mk/17211/>

< 1% match (15-Eki-2018 tarihli internet)

<http://gazi.edu.tr/posts/download?id=196859>

< 1% match (18-Ara-2014 tarihli internet)

<http://www.thesis.bilkent.edu.tr/0006406.pdf>

< 1% match (28-May-2018 tarihli öğrenci ödevleri)

[Submitted to Türkiye ve Orta Dogu Amme İdaresi Enstit on 2018-05-28](#)

< 1% match (01-Tem-2015 tarihli öğrenci ödevleri)

[Submitted to TechKnowledge Turkey on 2015-07-01](#)

< 1% match (19-May-2019 tarihli öğrenci ödevleri)

[Submitted to The Scientific & Technological Research Council of Turkey \(TUBITAK\) on 2019-05-19](#)

< 1% match (10-Oca-2018 tarihli öğrenci ödevleri)

[Submitted to Erciyes Üniversitesi on 2018-01-10](#)

< 1% match (21-Tem-2015 tarihli öğrenci ödevleri)

[Submitted to Anadolu University on 2015-07-21](#)

< 1% match (06-May-2019 tarihli öğrenci ödevleri)

[Submitted to Cumhuriyet University on 2019-05-06](#)

Prof. Dr. Zeliha ARSEVEN
